

Rada pre vysielanie a retransmisiu

Správa o komparatívnom monitoringu spravodajstva rozhlasových staníc Rádio Slovensko, Rádio Expres, Rádio Okey, Rádio Viva

(monitorované obdobie: 15. september 2007 – 15. október 2007)

Predkladá: Programový odbor
Mgr. J. Vrabeľ
Mgr. E. Kuželjová
Mgr. T. Vagaský
Mgr. K. Hudecová

OBSAH

ÚVOD	3
METODIKA A ZAZNAMENÁVANIE ÚDAJOV	4
1. VÝSLEDKY MONITORINGU RÁDIOŽURNÁLU RÁDIA SLOVENSKO	6
1.1. Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov	6
1.2. Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov	11
1.3. Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak	12
1.4. Súhrn	12
2. VÝSLEDKY MONITORINGU INFOEXPRESU RÁDIA EXPRES	13
2.1. Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov	14
2.2. Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov	17
2.3. Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak	18
2.4. Súhrn	18
3. VÝSLEDKY MONITORINGU SPRAVODAJSKÉHO BLOKU RÁDIA OKEY	20
3.1. Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov	20
3.2. Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov	23
3.3. Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak	24
3.4. Súhrn	24
4. VÝSLEDKY MONITORINGU VEĽKÝCH SPRÁV RÁDIA VIVA	25
4.1. Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov	25
4.2. Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov	28
4.3. Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak	29
4.4. Súhrn	29
KOMPARÁCIA	30
ZÁVER	32
ZOZNAM PRÍLOH	33

ÚVOD

Cieľom komparatívneho monitoringu spravodajstva rozhlasových staníc bola komparácia prezentácie politických subjektov v hlavných spravodajských programoch vybraných rozhlasových staníc a to najmä z pohľadu napĺňania ustanovenia § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, ktoré vysielateľovi ukladá povinnosť „zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov“ pričom „*názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.*“

Pre monitoring boli vybraté rozhlasové stanice **Rádio Slovensko, Rádio Expres, Rádio Okey a Rádio Viva.**

Pri spracúvaní návrhu monitoringu spravodajstva sme vychádzali okrem iného aj z časových, personálnych a materiálnych možností Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisii. Zvolený **výberový súbor** predstavujú **hlavné spravodajské programy** vybraných rozhlasových staníc. **Časový rozsah monitoringu** predstavuje obdobie 1 mesiaca (15. 9. 2007 – 15. 10. 2007).

Sledované parametre:

- priestor prezentácie politických subjektov (prezident, vláda, politické strany) a jednotlivých politikov s osobitným zreteľom na ich priamu prezentáciu
- spôsob ich prezentácie (pozitívny, neutrálny, negatívny)
- nekorektné správy (dodržiavanie kritérií objektivity a nestrannosti v jednotlivých spravodajských príspevkoch)

Hlavným **východiskom posudzovania** monitorovaných programov bol zákon č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, predovšetkým ustanovenie § 16 písm. b).

Okrem toho sme rešpektovali aj ďalšie právne normy, týkajúce sa slobody prejavu, akými sú článok 26 ods. 1, 2, 3 a 4 Ústavy SR a článok 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Zároveň v záujme úplnosti posudzovanej problematiky sme brali do úvahy aj Kódex novinárskej etiky Slovenského syndikátu novinárov (SSN, 1990), Deklaráciu princípov novinárskeho vystupovania (FIJ/MFN, 1954), ako aj Rezolúciu 1003 (1993) Parlamentného zhromaždenia Rady Európy o etike žurnalistiky a zároveň Odporúčanie č. 1215 (1993) k etike novinárstva spolu s jeho výkladovou správou.

Vo vzťahu k vyššie citovanému § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. „*názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru,*“ považujeme za dôležité poukázať najmä na Rezolúciu 1003 (1993) Parlamentného zhromaždenia Rady Európy o etike žurnalistiky, keďže sa do citovanej normy priamo premietol princíp deklarovaný v bode 3 menovanej Rezolúcie: „*Základným princípom etického uvažovania v žurnalistike je to, že sa musí rozlišovať medzi správami a názormi, zabrániť tomu, aby sa oba útvary navzájom pletli. Správa je informácia o faktoch a údajoch, kým názor prináša myšlienky, idey, vieru alebo hodnotiace stanovisko zo strany spoločností ovládajúcich médiá, vydavateľov alebo novinárov.*“

Pojmy objektivnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z.z. ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah. Pri vymedzení obsahu neurčitých pojmov použitých na formálne vyjadrenia

všeobecných javov správny orgán prihliada na všeobecné názory, stav spoločnosti a ďalšie faktory exaktného charakteru ako význam sémantický, historický atď.

Pri vymedzení obsahu predmetných pojmov sme vychádzali, tak ako v predchádzajúcich monitoringoch, zo súčasnej teórie žurnalistiky. V rámci nej je podstatou jednotlivých verzii výkladu pojmu objektivity spravodajstva predovšetkým vyváženosť a nestrannosť pri výbere a prezentácii informácií. Podľa D. McQuaila (D. McQuail, Úvod do teórie masovej komunikácie, Portál 1999) predstavuje objektivita „zvláštnu formu mediálnej činnosti a zvláštny postoj k úlohe zhromažďovať, spracovávať a rozširovať informácie. Hlavnými rysmi objektivity sú: osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva (teda vylúčenie subjektívneho pohľadu či osobného zaujatia); absencia stránenia (to znamená nestávať sa v sporoch na ničiu stranu a zdržať sa akejkolvek predpojatosti); oddanosť presnosti a ďalším kritériám pravdivosti (ako sú relevancia a úplnosť); absencia skrytých motívov alebo služby tretej strane.“ Porovnateľnou z hľadiska definície objektivity je aj verzia výkladu **zložiek objektivity** podľa Westerstahla, ktorú McQuail ďalej prináša. Podľa tejto verzie sú hlavnými zložkami objektivity **faktickosť** (zahŕňa predovšetkým pravdivosť a relevanciu) a **nestrannosť** (predpokladá vyváženosť a neutralitu). **Nestrannosť musí byť dosiahnutá kombináciou vyváženosti** (rovnaký alebo pomerný čas/priestor/dôraz) **protichodných výkladov, pohľadov alebo verzii udalostí a neutrality pri jej prezentácii.**

Obdobné je aj vymedzenie kritérií objektivity podľa L. Hageny (Schulz W., Hagen L., Scherer H., Reifová I., Analýza obsahu mediálnych sdelení, Praha 1998). Podľa neho kritériami objektivity spravodajských príspevkov sú:

- **relevancia** (prezentácia toho, čo si zasluhuje pozornosť zo spoločenského hľadiska),
- **presnosť** (najdôležitejšie kritérium kvality žurnalistickej práce, ktoré znamená, že správa by mala obsahovať výlučne fakty zodpovedajúce skutočnosti),
- **transparentnosť** (požiadavka uvádzať pri kontroverznej problematike informačné zdroje, potvrdzujúce spoľahlivosť informácií),
- **vecnosť** (žurnalisti by nemali do prezentovaných informácií vkladať vlastné komentáre či hodnotenia, na vyjadrovanie vlastných stanovísk by mal byť vyčlenený osobitný žánr – komentár),
- **vyváženosť** (ide o rovnomerné zastúpenie nielen politických alternatív, vo vzťahu k rozsahu a úprave konkrétnej správy),
- **rôznorodosť** (poskytovanie čo najširšieho výberu informácií),
- **aktuálnosť** (rýchle informovanie o relevantných udalostiach),
- **zrozumiteľnosť** (logicky správne radenie udalostí).

METODIKA A ZAZNAMENÁVANIE ÚDAJOV

V rámci zvolených sledovaných parametrov boli predmetom monitoringu príspevky domáceho spravodajstva, pričom za relevantné boli považované tie, v ktorých bola zaznamenaná prítomnosť sledovaných subjektov – **prezident, vláda a jej predstavitelia, politické strany a ich zástupcovia.**

Časový priestor venovaný sledovaným subjektom bol meraný v sekundách. Osobám, ktoré zastupovali sledovaný subjekt, resp. subjektom sa čas pripísal, keď bola osoba resp. subjekt:

- *prezentovaná priamo* – osoba dostala priamy priestor sa vyjadriť, t.j. hovorila na mikrofón,
- *prezentovaná sprostredkovane, nepriamo* – o osobe resp. o subjekte sa vyjadroval iný subjekt (napr. politik, analytik alebo občan), alebo o osobe resp. subjekte hovoril alebo ju citoval zástupca média.

V prípade, ak subjekt nedostal priestor, ktorý by sa dal zmerať, ale bol v príspevku spomenutý, bol mu pridelený čas 1 sekunda.

Ku každému subjektu bola okrem časového priestoru priradená aj:

- forma prezentácie, ktorá mohla byť *priama* (priame slovné vstupy politikov, t.j. priama reč) alebo *nepriama* (o sledovanom subjekte alebo jeho zástupcovi sa vyjadroval niekto iný). Rozlíšenie prezentácie na priamu a nepriamu poukazuje na fakt, do akej miery dáva médium sledovanému subjektu možnosť vyjadriť svoje názory priamo, vlastnými slovami a do akej miery jeho názory sprostredkováva.
- hodnotiaca známka, ktorá vystihuje spôsob, akým sú informácie o sledovanom subjekte prezentované. Hodnotová škála pozostávala z 3 stupňov:
  1. *pozitívny* – kontext informácií, v rámci ktorých bol subjekt prezentovaný, mal pozitívny charakter a informácie o subjekte vyznievali v jeho prospech,
  2. *neutrálny* – informácie o prezentovanom subjekte boli vecné, neobsahovali ani pozitívny, ani negatívny kontext,
  3. *negatívny* – kontext informácií, v rámci ktorých bol subjekt prezentovaný, mal negatívny charakter a informácie o subjekte vyznievali v jeho neprospech.

V rámci monitoringu bolo zaznamenávané **meno osoby** alebo **názov subjektu**, **príslušnosť k subjektu** v prípade osoby (tak, ako bola médiom uvedená a ako vyplývala z kontextu prezentácie), **časový priestor prezentácie** (v sekundách), **forma prezentácie** (priama, nepriama), **spôsob prezentácie** (pozitívny, neutrálny, negatívny) a **stručný obsah** (predmet) informácie.

Kvalitatívny aspekt posudzovania monitorovaných obsahov predstavovalo v realizovanom monitoringu spravodajstva okrem spôsobu prezentácie aj sledovanie a zaznamenávanie **nekorektných správ**, t.j. správ, ktoré nezodpovedajú profesionálnym kritériám žurnalistickej práce. Pri určovaní a posudzovaní týchto ukazovateľov sme vychádzali z vyššie uvedených kritérií žurnalistickej práce (Westerstahl, L. Hagen). Dané kritériá boli brané do úvahy pri posudzovaní objektivity a vyváženosti jednotlivých spravodajských príspevkov.

Zistené údaje sa zaznamenávali a spracúvali v počítači prostredníctvom programu Excel.

1. VÝSLEDKY MONITORINGU RÁDIOŽURNÁLU SLOVENSKEHO ROZHLASU

Spravodajský program **Rádiožurnál** je spravodajským programom Rádia Slovensko, vysielaným denne o 12.00 h a 18 h. Rozsah jedného vydania je spravidla niečo cez 20 minút. Nami monitorovanými vydania boli programy vysielané o 18.00 h, pričom v období od 15. septembra do 15. októbra 2007 bolo celkovo odmonitorovaných **31** vydaní Rádiožurnálu (cca 11 hod.).

Celkovo bolo odvysielaných **370** príspevkov domáceho spravodajstva. Vymedzený redukovaný súbor predstavoval **163** príspevkov domáceho spravodajstva. V týchto príspevkoch boli prezentované nami sledované politické subjekty – **Vláda SR, Prezident SR a politické strany**, ktoré boli predmetom analýzy. Počet príspevkov vymedzeného redukovaného súboru predstavoval cca 44 % z celkového počtu odvysielaných príspevkov. Najnižší počet príspevkov výberového súboru sme zaznamenali vo víkendových dňoch.

Najfrekvencovanejšie témy spravodajských príspevkov:

- CD V. Mečiar so zoznamom klientov nebankových subjektov
- návrh zákona o zásluhách A. Hlinku
- rokovanie vlády a parlamentu o sérii zdravotníckych noviel
- rokovanie parlamentu o návrhu zákona o soc. poistení
- prezident I. Gašparovič a min. zahraničia J. Kubiš na valnom zhromaždení OSN
- rokovania o návrhu budúcoročného rozpočtu
- zhoršenie slovensko-maďarských vzťahov
- konflikt medzi J. Slotom a P. Csákym a reakcie naň
- neobnovenie členstva Smeru v Strane európskych socialistov
- kritika štátneho rozpočtu zo strany opozície
- návrhy na zúženie poslaneckej imunity
- zverejnenie zoznamu opozičných poslancov absentujúcich v II. pilieri penzijného systému

1.1. Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov

tabuľka č. 1

Poradie	Subjekt	Priestor		Spôsob prezentácie		
		%	čas	pozitívny	neutrálny	negatívny
1.	Vláda SR	35%	1:05:23	3	508	21
2.	Smer-SD	14%	0:25:29	0	228	13
3.	ES-HZDS	12%	0:21:51	0	219	8
4.	SDKÚ-DS	10%	0:18:42	0	172	3
5.	KDH	9%	0:15:43	0	154	3
6.	SMK	8%	0:15:12	0	140	10
7.	SNS	7%	0:12:42	0	159	11
8.	Prezident SR	5%	0:09:30	0	56	1
9.	SF	0%	0:00:35	0	2	0
10.	DS	0%	0:00:33	0	1	0
11.	KSS	0%	0:00:25	0	3	0
12.	OKS	0%	0:00:23	0	3	0

(pozri Príloha 1 - graf č. 1 a Príloha 5 - graf č. 9)

Prezentáciu politických subjektov uvedených v tabuľke znázorňuje aj **graf č. 1. - Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Rádiožurnále Slovenského rozhlasu** v Prílohe 1. Prezentácia mimoparlamentných strán SF, DS, KSS a OKS bola zanedbateľná a štatisticky nesignifikantná, preto v uvedených grafoch nefiguruje.

V sledovanom období bolo v Rádiožurnále prezentovaných popri prezidentovi a vláde desať politických strán, z toho šesť parlamentných (ĽS-HZDS, Smer-SD, SNS, SDKÚ-DS, KDH a SMK) a štyri neparlamentné strany: Slobodné fórum, Demokratická strana, Komunistická strana Slovenska a Občianska konzervatívna strana.

Výrazne najväčší priestor, **35%**, dostala na prezentáciu v danom období **Vláda SR**. Jej predstavitelia, teda predseda vlády R. Fico, podpredseda vlády D. Čaplovič a jednotliví ministri sa vyjadrovali jednak k rokovaniu vlády, k otázkam, o ktorých vláda rokovala, k problémom spadajúcim do kompetencie jednotlivých rezortov, k rokovaniu parlamentu, ale často aj k aktuálnym otázkam politického a spoločenského diania.

Informácie o vláde prezentovali jej domácu exekutívnu činnosť i zahranično-politické aktivity. Týkali sa najmä aktivít vlády v oblasti zdravotníctva, sociálnych vecí, školstva, spravodlivosti, vnútra, zahraničných vecí. Kontext prezentácie vlády sa týkal rokovaní o štátnom rozpočte a jeho následnom schválení vládou, konflikte medzi ministrom zdravotníctva I. Valentovičom a Združením zdravotných poisťovní kvôli snahe ministra obmedziť zisk zdravotných poisťovní, zmien v druhom pilieri dôchodkového systému, plánovanej výstavby diaľnic cez PPP projekty, schopnosti Slovenska plniť kritériá na prijatie Eura, pripravenosti SR na vstup do Schengenu, zaraďovania do minimálnej siete zdravotníckych zariadení, vzdelávania Rómov, či budúcnosti verejnoprávnych médií.

Rádiožurnál tiež informoval o vládou prijatom zákone o koncesionárskych poplatkoch, o novele zákona o dani z príjmov, o rokovaní vlády o sérii zdravotníckych noviel a o návrhu zákona o jednorázových opatreniach v príprave diaľnic. Členovia vlády sa vyjadrovali k rokovaniu parlamentu o zákone o sociálnom poistení, o návrhu novely školského zákona, ako aj o návrhu zákona o zásluhách Andreja Hlinku.

Slovenský rozhlas priniesol informácie o účasti predstaviteľov vlády na významných spoločenských podujatiach, akými boli otvorenie školského roka Univerzity Komenského v Bratislave, valné zhromaždenie OSN, konferencia Slováci v Maďarsku, pamätný deň obetí Dukly, otvorenie novej paroplynovej elektrárne, či stretnutie ministra obrany s pápežom.

Vláda a jej členovia boli prezentovaní aj negatívne, pričom ich kritizovala najmä opozícia, ale aj neparlamentné strany DS a OKS, záujmové združenia, stavovské organizácie a mimovládne organizácie.

Viacerí členovia vlády sa vyjadrovali k slovensko-maďarským vzťahom a ku konaniu predstaviteľov Maďarskej republiky (neoficiálna návšteva maďarského prezidenta a predsedníčky maďarského parlamentu na Slovensku). V tejto súvislosti minister zahraničných vecí J. Kubiš kritizoval výroky Jána Slotu a konanie Pála Csákyho, ktoré podľa neho prispievajú k posilňovaniu nacionalizmu a šovinizmu. Predseda vlády podrobil kritike aj obchodné reťazce.

Charakter informácií vzťahujúcich sa k vláde bol prevažne **neutrálny**, s tromi **pozitívnymi zmienkami** na adresu predsedu vlády. Vláda však bola celkovo **najnegatívnejšie** prezentovaným subjektom. Bola kritizovaná napr. v súvislosti so zastavením transformácie nemocníc na akciové spoločnosti, za zákon o sociálnom poistení, za štátny rozpočet, ktorý schválila na rok 2008, SMK kritizovala novelu stavebného zákona, viackrát kritika smerovala priamo na predsedu vlády R. Fica.

Ministra školstva J. Mikolaja kritizovala SMK za jeho výklad zákona o používaní jazykov národnostných menšín. ZZP kritizovalo vládu za to, že chce obmedziť zisk zdravotných

poisťovní a ministra zdravotníctva I. Valentoviča za to, že sa nevyjadril k petícii o pluralite zdravotného poistenia. Minister M. Maďarič si vyslúžil kritiku za svoje výroky o tom, že ani jeden Maďar nebol po 2. svetovej vojne zo Slovenska vysídlený iba preto, že bol Maďar. Minister Š. Harabin bol kritizovaný za snahu o rušenie vojenských súdov. OKS kritizovala vládu za boj proti zdravotným poisťovňam, DSS, médiám a mimovládny organizáciám.

Strana **Smer – SD** bola druhým najprezentovanejším subjektom a **najprezentovanejšou politickou stranou**. Časová plocha poskytnutá na jej prezentáciu predstavovala **14 %**. Smer bol prezentovaný najmä ako jedna zo strán vládnej koalície, najmä v súvislosti s koalíčnými rokovaniami o štátnom rozpočte na rok 2008, ďalej boli prezentovaní jednotliví poslanci za Smer v NR SR hlavne pri rozpravách o zákonoch o sociálnom poistení, lex Hlinka, školskom zákone, či sérii zdravotníckych noviel. Rezonovanou témou bolo aj obnovenie pozastaveného členstva strany Smer v Strane európskych socialistov (PES). Rozhlas informoval tiež o legislatívnych iniciatívach predsedu parlamentu P. Pašku (Smer) v súvislosti s okresaním poslaneckej imunity a s návrhom textu spomienky na udalosti v Černovej, ako aj o zrušenom stretnutí predsedníčky maďarského parlamentu s P. Paškom. Rádiožurnál reflektoval tiež aktivity europoslancov za Smer v Európskom parlamente a rokovanie vedenia Smeru v Banskej Bystrici. Spravodajstvo prinieslo tiež aktuálne preferencie najsilnejších politických strán, pričom Smer sa umiestnil na prvom mieste.

Smer bol súčasne aj **druhým najnegatívnejšie** prezentovaným subjektom. Negatívne zmienky sa týkali najmä vnútrokoaličných sporov, kedy najmä HZDS a M. Urbáni obviňovali Smer z nedodržiavania koalíčnej dohody. Negatívne sa o celej vládnej koalícii vyjadrovali zástupcovia opozície, najmä v súvislosti s hlasovaním o návrhu zákona o sociálnom poistení. Stranu kritizoval aj P. N. Rasmussen, šéf PES pri príležitosti hlasovania o obnovení pozastaveného členstva Smeru v PES. Negatívna zmienka sa týkala aj poslankyne Smeru Jany Vaľovej, na ktorú opozícia mienila podať trestné oznámenie za údajné zverejnenie osobných údajov viacerých opozičných poslancov.

Tretím najprezentovanejším subjektom a druhou najviac prezentovanou politickou stranou bola **ĽS – HZDS** s priestorom **12 %**.

ĽS-HZDS bola prezentovaná ako jedna zo strán vládnej koalície, najmä v súvislosti s koalíčnými rokovaniami o štátnom rozpočte na rok 2008. Veľký priestor dostával najmä predseda strany V. Mečiar ako jeden z troch koalíčných lídrov, bol prezentovaný v súvislosti s jeho CD so zoznamom klientov nebankových subjektov a v súvislosti s jeho návrhom 4. garantovaného piliera a s kritikou personálneho obsadenia SIS, spolu s podpredsedom strany M. Urbánim a ďalšími poslancami za ĽS-HZDS v NR SR najmä pri rozpravách o zákonoch o sociálnom poistení, lex Hlinka, školskom zákone, či sérii zdravotníckych noviel. Rádiožurnál informoval tiež o návrate V. Vetešku do funkcie podpredsedu NR SR po operácii.

Negatívne zmienky na adresu ĽS-HZDS sa týkali najmä vnútrokoaličných sporov ohľadom dodržiavania koalíčnej dohody. Negatívne sa na adresu celej vládnej koalície vyjadrovali zástupcovia opozície, najmä v súvislosti s hlasovaním o návrhu zákona o sociálnom poistení.

Štvrtým najviac prezentovaným subjektom bola opozičná **SDKÚ-DS**, jej časová plocha predstavovala **10 %**.

Ako najsilnejšia opozičná strana bola prezentovaná najmä v súvislosti s kritikou vládných návrhov zákonov väčšinou pri ich prerokovávaní v parlamente, najmä v súvislosti s navrhovanými zmenami v 2. pilieri a v otázke zisku zdravotných poisťovní. I. Mikloš ostro kritizoval návrh štátneho rozpočtu. SDKÚ-DS kritizovala premiéra za jeho spôsob vedenia hodiny otázok.

Spravodajstvo SRo prezentovalo SDKÚ-DS tiež v súvislosti s predkladaním vlastných návrhov zákonov, napr. ústavného zákona o ochrane starobných dôchodkov, či návrhu zákona o STV a SRo. Rádiožurnál informoval o rozbehnutí petície SDKÚ-DS na ochranu 2. piliera, o výzve predsedovi parlamentu, aby petíciu o zdravotných poisťovniach zaradil na rokovanie NR SR, ako aj o zámere opozičných poslancov podať trestné oznámenie na Janu Val'ovú (Smer) za zverejnenie osobných údajov

Aj keď SDKÚ-DS bola prezentovaná prevažne **neutrálne**, zaznamenala aj niekoľko negatívnych zmienok, ktoré sa týkali jej pôsobenia v opozícii. Bola kritizovaná neparlamentnou DS aj politickými komentátormi, najmä v otázkach lex Hlinka a Benešových dekrétov.

KDH obsadilo z hľadiska priestoru 5. pozíciu s **9 %**. Stalo sa štvrtou najprezentovanejšou politickou stranou. Značný podiel na vysielacej ploche súvisel s názormi predstaviteľov KDH na činnosť vlády, resp. jej ministrov a na nimi predkladané návrhy zákonov do NR SR, najmä zákon o sociálnom poistení a sériu zdravotníckych noviel. Kritizovali tiež návrh štátneho rozpočtu a zámer ministerstva vnútra meniť trestný poriadok.

Rádiožurnál informoval aj o legislatívnej iniciatíve KDH, ktoré predkladalo návrh textu spomienky na udalosti v Černovej a vlastný návrh zákona o zásluhách A. Hlinku. D. Lipšic sa zasa vyjadroval k návrhu zákona o zásluhách A. Hlinku z dielne SNS, navrhoval úplné zrušenie poslaneckej imunity a odmietal prípadné rušenie vojenských súdov ministrom spravodlivosti. Prezentovaný bol aj V. Palko so svojím názorom na riešenie demografickej krízy na Slovensku.

Spôsob prezentácie KDH bol v monitorovanom období bol prevažne **neutrálny** s 3 negatívnymi zmienkami týkajúcimi sa ich opozičného pôsobenia. R. Fico kritizoval V. Palka za jeho odmietavý postoj k prisťahovalectvu.

Opozičná **SMK** bola šiestym najprezentovanejším subjektom na ploche **8 %**.

SMK bola prezentovaná najmä v súvislosti s napätými maďarsko-slovenskými vzťahmi, konkrétne pri reakcii maďarského premiéra na deklaráciu NR SR o nedotknuteľnosti Benešových dekrétov, pri súkromnej návšteve maďarského prezidenta v Komárne, neoficiálnej návšteve predsedníčky maďarského parlamentu K. Sziliovej na Slovensku a v súvislosti s tým, že maďarskí poslanci zrušili svoju účasť na rokovaní parlamentných výborov pre verejnú správu krajín V4 a Ukrajiny.

SMK kritizovala novelu stavebného zákona, ako súčasť opozície bola prezentovaná ako kritik vládnych návrhov, najmä štátneho rozpočtu a zákonov o sociálnom poistení a zdravotníckych noviel. Prezentované bolo tiež stanovisko SMK k lex Hlinka a Benešovým dekrétom.

Predseda SMK P. Csáky sa vyjadril k úvahám o odtrhnutí južného Slovenska a kritizoval M. Maďariča za jeho výroky a vysídlení Maďarov zo Slovenska na základe Benešových dekrétov. K súčasnej podobe SMK sa vyjadril B. Bugár. Europoslanci za SMK sa vyjadrili k uzneseniu o nedotknuteľnosti Benešových dekrétov.

Spôsob prezentácie SMK bol prevažne **neutrálny**, aj keď zaznamenala najviac negatívnych zmienok spomedzi opozičných strán. SMK kritizoval R. Rafaj za vyhrocovanie slovensko-maďarských vzťahov a D. Čaplovič za to, že prispieva k posilňovaniu nacionalizmu a šovinizmu, na adresu P. Csákyho sa negatívne vyjadroval J. Slota, D. Čaplovič, jeho kroky kritizoval minister zahraničných vecí J. Kubiš aj europoslankyňa M. Beňová.

Siedmym najprezentovanejším subjektom bola s podielom **7 %** vládna **SNS**.

Jej prezentácia súvisela najmä s rokovaniami koalíčných lídrov o štátnom rozpočte, prerokovávaním návrhov zákonov vo vláde a v parlamente, so stanoviskami predstaviteľov SNS k návrhom zákonov, k ostatným dvom koalíčným partnerom a v otázke slovensko-

maďarských vzťahov vyhrotených podľa SNS najmä kvôli SMK. V tejto súvislosti SNS označila návštevu maďarského prezidenta za provokáciu.

SRo informoval o zákonoch predkladaných SNS, najmä o lex Hlinka a návrhu textu spomienky na udalosti v Černovej. SNS bola spomínaná aj v súvislosti s problémami Smeru s obnovením členstva v PES, kde sa ako najväčšia prekážka tohto procesu skloňoval predseda SNS Ján Slota.

SNS a najmä jej predseda J. Slota zaznamenali **tretí najväčší počet negatívnych zmienok** (11), a to jednak zo strany opozície ako koalíčná strana, ako aj zo strany ministra zahraničných vecí J. Kubiša, ktorý kritizoval J. Slotu za jeho výroky. SNS v súvislosti s výrokmí jej predsedu kritizoval tiež P. Csáky a podpredseda vlády D. Čaplovič.

Prezident SR I. Gašparovič bol prezentovaný na ploche **5 %**, a to v súvislosti s jeho účasťou na významných spoločenských podujatiach, akými boli valné zhromaždenie OSN v New Yorku alebo oslavy založenia 1. slovenského gymnázia v Revúcej, či výročie bojov o Duklu. Rozhlas tiež informoval o ambíciách prezidenta kandidovať opäť na post hlavy štátu, o preferenciách jednotlivých prezidentských kandidátov, o návšteve ukrajinského prezidenta V. Juščenka v SR, ako aj o jeho postojoch v otázke vodného diela Gabčíkovo, či k ochladeniu slovensko-maďarských vzťahov.

Prezident bol kritizovaný nezávislým analytikom za svoj názor, že vláda by ešte mala zvážiť prijatie Eura, čo bola jediná negatívna zmienka na adresu prezidenta.

Slobodné fórum bolo prezentované v súvislosti s novým štartom strany a so znovuzvolením Z. Martinákovej za predsedníčku SF. Rozhlas informoval aj o mimoparlamentnej **Demokratickej strane**, ktorá kritizovala ako vládu, tak aj opozíciu. Príspevok o **KSS** sa týkal kampane proti Euru, ktorú strana plánuje spustiť. **OKS** bola prezentovaná v súvislosti s jej kritikou vlády. **Spôsob prezentácie mimoparlamentných strán bol neutrálny.**

Priestor priamej prezentácie jednotlivých politických subjektov

tabuľka č. 2

Poradie	Subjekt	Priestor (priama reč)	
		%	Čas
1.	Vláda SR	40%	0:24:51
2.	Smer-SD	13%	0:07:41
3.	SDKÚ-DS	11%	0:07:00
4.	ĽS-HZDS	10%	0:06:16
5.	KDH	10%	0:06:08
6.	SMK	6%	0:03:31
7.	Prezident SR	6%	0:03:27
8.	SNS	4%	0:02:23
9.	KSS	0%	0:00:13
10.	SF	0%	0:00:00
11.	DS	0%	0:00:00
12.	OKS	0%	0:00:00

(pozri Príloha 3 – graf č. 5)

Najviac priestoru pre priamu prezentáciu svojich názorov a stanovísk v Rádiožurnále Rádia Slovensko dostala **Vláda SR (cca 40 %)**. S výrazným odstupom nasledovali potom ostatné prezentované subjekty. Z **politických strán** dostala najväčší priestor na priamu prezentáciu strana **Smer-SD**. Na treťom mieste sa umiestnila opozičná **SDKÚ-DS**, na 4. pozícii z hľadiska priamej prezentácie bola **ĽS-HZDS**. Nasledovali **KDH, SMK**, prezident dostal 7. najväčší priamy priestor, **SNS** bola na 8. mieste a mimoparlamentná **KSS** dostala najmenší priestor na priamu prezentáciu. **Slobodné fórum, Demokratická strana** a **OKS** nedostali priestor na priamu prezentáciu.

1.2. Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov

Nasledujúca tabuľka uvádza poradie prvých 10 najprezentovanejších politikov v Rádiožurnále Rádia Slovensko v danom období a spôsob ich prezentácie.

tabuľka č. 3

Poradie	Osoba	Priestor čas	Spôsob prezentácie		
			pozitívny	neutrálny	negatívny
1.	R. Fico	0:25:54	3	201	5
2.	I. Gašparovič	0:09:30	0	56	1
3.	V. Mečiar	0:07:46	0	69	1
4.	P. Paška	0:05:32	0	42	0
5.	I. Valentovič	0:05:23	0	36	3
6.	P. Csáky	0:05:08	0	41	4
7.	R. Kaliňák	0:04:49	0	32	0
8.	J. Slota	0:04:33	0	51	5
9.	D. Čaplovič	0:03:32	0	18	0
10.	M. Dzurinda	0:03:32	0	28	1

Dominancia **priestoru poskytnutého vláde** sa ukázala aj pri zostavení poradia prvých 10 najprezentovanejších politikov. Okrem 4 členov vlády sa v prvej desiatke umiestnili tiež prezident **I. Gašparovič**, predseda koalíciej **ĽS-HZDS V. Mečiar**, predseda NR SR **P. Paška**, predseda druhej koalíciej strany **SNS J. Slota** a dvaja opoziční lídri, **P. Csáky** a **M. Dzurinda**.

S výrazným náskokom bol najprezentovanejšou osobou v sledovanom období predseda vlády a zároveň predseda strany Smer-SD **R. Fico** (takmer 26 minút). Ten bol súčasne (spolu s J. Slotom) aj **najnegatívnejšie prezentovanou osobou**. Zároveň ako jediný zaznamenal aj pozitívne zmienky (3). Prvou z nich bola správa, že R. Fico prevzal cenu Rady mimovládnych organizácií rómskych komunít za svoj prínos k rozvoju Rómov za rok 2006, V. Mečiar sa o ňom vyjadril, že ho považuje za najlepšieho kandidáta na prezidenta, a V. Veteška ocenil postoj a reakciu premiéra na návštevu maďarského prezidenta na Slovensku.

Negatívne bol prezentovaný v súvislosti s jeho sľubom 20 % znižovania výdavkov v štátnej správe, za čo ho kritizoval poslanec J. Berényi. Negatívne sa na jeho adresu vyjadrila SDKÚ kvôli forme vedenia hodiny otázok a občianske združenie Sporiteľ ho kritizovalo za jeho výroky o 2. pilieri, ktoré podľa o. z. zneisťujú verejnosť. Kritizoval ho aj poslanec J. Brocka.

Všetci ostatní politici boli prezentovaní prevažne neutrálne, niektorí z nich zaznamenali aj negatívne zmienky, najviac J. Slota (5) a P. Csáky (4).

1.3. Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak

V monitorovanom období sme nezaznamenali vážnejšie nedostatky pri posudzovaní príspevkov podľa kritérií profesionálnej žurnalistickej práce, ktoré by mohli byť v rozpore s § 16 písm. b) zákona č.308/2000.

1.4. Súhrn

V monitorovanom období bolo v Rádiožurnále Rádia Slovensko monitorovaných **370** príspevkov, z nich **163** bolo relevantných, t. j. bola v nich zaznamenaná prítomnosť sledovaných subjektov. Popri vláde a prezidentovi bolo prezentovaných **10 politických strán, 6 parlamentných a 4 neparlamentné.**

Z hľadiska priestoru bola v Rádiožurnáli:

- najprezentovanejšia **Vláda SR**, jej predstavitelia zároveň dostali **aj najväčší priestor na priamu prezentáciu**
- **najprezentovanejšou politickou stranou** bola strana **Smer-SD**
- **prezident SR** zaujal spomedzi všetkých zaznamenaných subjektov **ôsmu pozíciu**

Z hľadiska spôsobu prezentácie možno konštatovať:

- u všetkých sledovaných subjektov **prevládali neutrálne informácie**
- **pozitívne aj negatívne** informácie boli zaznamenané pri prezentácii **vlády**
- **negatívne** bolo prezentovaných 7 subjektov – **SDKÚ-DS, KDH, Smer-SD, SNS, ĽS-HZDS, SMK, prezident**
- **iba neutrálne** boli prezentované neparlamentné strany – **KSS, SF, OKS a DS**
- **najviac negatívnych informácií** bolo zaznamenaných pri prezentácii **vlády**, v rámci politických strán to bola strana **Smer-SD**.

Z politických osobností mal najväčší priestor na prezentáciu **R. Fico**. Druhú pozíciu obsadil prezident I. Gašparovič, na tretej pozícii sa umiestnil predseda ĽS-HZDS **V. Mečiar**.

Najnegatívnejšie prezentovanou politickou osobnosťou bol predseda vlády R. Fico spolu s predsedom SNS J. Slotom.

Pozitívne zmienky sme zaznamenali iba u **predsedu vlády R. Fica**.

Z hľadiska výskytu nekorektných príspevkov možno konštatovať, že pri posudzovaní monitorovaného spravodajského programu Rádiožurnál v zmysle vymedzených kritérií profesionálnej žurnalistickej práce **neboli zaznamenané** také príspevky, ktoré by mohli byť v rozpore s § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii.

2. VÝSLEDKY MONITORINGU INFOEXPRESU RÁDIA EXPRES

Spravodajský program Infoexpres je spravodajským programom Rádia Expres. Predmetom monitoringu boli dve vydania Infoexpresu vysielaného o 12.00 h a 17.00 h.

V sledovanom období (15. 9. 2007 - 15. 10. 2007) bolo odmonitorovaných **62 vydaní** Infoexpresu na časovej ploche cca **5 hod.**, vo vysielacom čase od 12.00-12.05 a 17.00-17.05 h. Priemerný časový rozsah jedného vydania Infoexpresu predstavoval cca 5 minút.

Celkovo bolo odvysielaných **301** spravodajských príspevkov. Z nich **267** spadalo do oblasti domáceho spravodajstva. Vymedzený redukovaný súbor predstavoval **136** príspevkov domáceho spravodajstva. Znamená to, že v **136** príspevkoch boli prezentované nami sledované politické subjekty – **prezident, vláda a politické strany**. Tieto boli predmetom analýzy. Počet príspevkov vymedzeného redukovaného súboru predstavoval cca 45% z celkového počtu odvysielaných príspevkov. Najnižší počet príspevkov výberového súboru sme zaznamenali vo víkendových dňoch.

V rámci relevantných príspevkov, t.j. príspevkov, v ktorých bola zaznamenaná prítomnosť sledovaných subjektov, bolo v Infoexprese okrem **prezidenta a vlády** prezentovaných **7 politických strán**, z nich jedna mimoparlamentná strana – **Slobodné fórum**.

Z hľadiska kontextu prezentovaných politických subjektov patrili k najfrekventovanejším príspevky prezentujúce aktuálne vnútropolitické udalosti:

- rokovanie parlamentu
- rokovanie vlády
- situácia v zdravotníctve
- rokovanie koaličnej rady
- činnosť prezidenta SR
- rokovanie tripartity
- rokovanie vlády o štátnom rozpočte na rok 2008, jeho schválenie vládou
- aktivity opozície na zachovanie II. piliera dôchodkového penzijného systému
- výhrady ĽS-HZDS voči novele zákona o sociálnom poistení
- zablokovanie parlamentu kvôli novele zákona o sociálnom poistení
- výška schodku rozpočtu vo vzťahu ku zavedeniu eura
- problémy Smeru-SD v Strane európskych socialistov
- možná opätovná kandidatúra prezidenta I. Gašparoviča v novom funkčnom období
- napätie vo vzťahoch medzi SR a MR, dopady návštevy maďarského prezidenta v Komárne
- príprava reformy školstva
- dlhy štátnych nemocníc, kríza zdravotníckych zariadení
- požiadavky lekárov na zvýšenie plátov
- neúnosnosť dodržiavania Zákonníka práce v nemocniciach
- analýza dopadov financovania diaľnic zo súkromných zdrojov s ohľadom na deficit štátneho rozpočtu
- riziká financovania diaľnic cez PPP projekty
- vplyv súkromno-štátneho financovania diaľnic na zadĺženie štátu
- zavedenie biometrických pasov v roku 2008
- príprava na vstup SR do Schengenského priestoru
- návšteva premiéra vo Francúzsku
- príprava kampane s názvom Bezpečne na cestách

- zadržanie niektorých predstaviteľov vojenskej polície pre spreneveru a zneužitie služobného postavenia
- kampaň pravícovej mládeže s názvom Tomanovej pes
- príprava vyššieho zdanenia bánk
- zverejnenie zoznamu opozičných poslancov absentujúcich v II. pilieri penzijného systému
- Medzinárodná konferencia o budúcnosti EÚ
- Reakcie na navrhované zavedenie modrých kariet v EÚ
- prieskum preferencií politických strán

Vyššie uvedené udalosti sa odrazili na ploche prezentácie vymedzených subjektov.

2.1. Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov

tabuľka č. 4

Poradie	Subjekt	Priestor		Spôsob prezentácie		
		%	čas	pozitívny	neutrálny	negatívny
1.	Vláda SR	56%	0:22:38	0	268	40
2.	ES-HZDS	14%	0:05:32	0	70	7
3.	SDKÚ-DS	9%	0:03:46	0	55	0
4.	Smer-SD	8%	0:03:06	0	52	15
5.	SNS	5%	0:02:02	0	41	11
6.	KDH	4%	0:01:37	0	33	0
7.	SMK	2%	0:00:58	0	25	2
8.	SF	1%	0:00:28	0	7	0
9.	Prezident SR	1%	0:00:23	0	5	1

(pozri Príloha 1 - graf č. 2 a Príloha 5 - graf č. 10)

Prezentáciu politických subjektov v uvedenej tabuľke kopíruje **graf č. 2 - Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Infoexprese Rádia EXPRES** (pozri v Prílohe 1).

Výrazne najväčší priestor na ploche cca **56%** dostala na prezentáciu v danom období **Vláda SR**. Jej predstavitelia sa vyjadrovali k aktuálnym problémom, o ktorých rokovala vláda a k problémom spadajúcim do kompetencie jednotlivých rezortov.

Informácie o činnosti vlády sa týkali napr. schvaľovania zdravotníckych zákonov, štátneho rozpočtu na rok 2008, schválenia zákona o koncesionárskych poplatkoch, rokovania o potrebe vypracovania analýzy dopadov financovania diaľnic zo súkromných zdrojov, zahranično-politických aktivít vlády (návšteva premiéra vo Francúzsku), úsilia vlády o vstup SR do Schengenského priestoru, zavedenia biometrických pasov, aktivít na udržanie platobnej disciplíny a maastrichtských kritérií na zavedenie eura v januári 2009, udržania cien energií na budúci rok, protestov zdravotníkov ohľadom neúnosnosti dodržiavania Zákonníka práce, schválenia príspevku na prvé narodené dieťa vo výške 25 000 Sk, pokračovania sporov medzi ministrom zdravotníctva a súkromnými zdravotnými poisťovňami, zvýšenia minimálnej mzdy, schválenia výnimiek pri ročnom zdravotnom zúčtovaní, schválenia zákonov umožňujúcich urýchlenú výstavbu diaľnic, predstavenia stratégie riešenia postavenia Rómov, rozhodnutia vlády o prefinancovaní výstavby a skvalitnenia ciest I. triedy, schválenia štátneho rozpočtu na rok 2008.

Priestor prezentácie vlády bol v porovnaní s ostatnými subjektmi výrazne **najväčší**. Charakter informácií vzťahujúcich sa k vláde bol v sledovanom období prevažne neutrálny, bez pozitívnych zmienok, avšak so 40 negatívnymi zmienkami. **Vláda bola celkovo najnegatívnejšie** prezentovaným subjektom. Negatívny kontext informácií voči vláde súvisel s kritickou situáciou v zdravotníckych zariadeniach, s prieskumom verejnej mienky týkajúcej sa oblasti zdravotníctva, s navrhovanými zmenami v penzijnom systéme, s kritikou politiky obchodných reťazcov, s kontroverzným spôsobom financovania diaľnic prostredníctvom súkromných zdrojov, s návrhom zákona o koncesionárskych poplatkoch, s postupom predstaviteľov vlády na rokovaní tripartity, s nezabezpečením transparentnosti pri príprave budovania archívu pre MO SR, so schválením novely zákona o dani z príjmov, s návrhom ministra zdravotníctva vrátiť sa k lekárskeým obvodom, s problémami pri vypísaní tendrov na výstavbu prvých diaľničných úsekov, so snahu vlády presadiť novelu zákona o zdravotnom poistení. Negatívny kontext informácií súvisel s kritikou návrhu štátneho rozpočtu zo strany opozície, vyjadreniami opozície o nekompetentnosti vlády, kritikou premiéra, ktorý sa na návšteve vo Francúzsku podľa ochranárov správal ako jadrový lobista, informáciami o vláde, na ktorú má údajne silný vplyv jadrový priemysel, zhoršením slovensko-maďarských vzťahov, spochybnením existencie vojenských súdov ministrom spravodlivosti. Spôsob prezentácie vlády bol **neutrálno-negatívny**.

Druhým subjektom z hľadiska priestoru bola **ĽS-HZDS**, s plochou prezentácie **14%**. Spôsob prezentácie ĽS-HZDS bol **neutrálno-negatívny**, pričom sme nezaznamenali žiadnu pozitívnu zmienku. ĽS-HZDS bolo **najprezentovanejšou** politickou stranou. Prezentácia ĽS-HZDS bola spojená najmä s krízou, do ktorej sa dostala vládna koalícia, keď sa ĽS-HZDS spojilo s opozíciou v snahe stiahnuť z rokovania NR SR novelu zákona o sociálnom poistení. Predseda ĽS-HZDS bol prezentovaný v súvislosti s jeho snahou smerujúcou k dešifrovaniu kódu na otvorenie CD, na ktorom je zoznam klientov nebankových subjektov i so snahou hnutia oddeliť minimálnu mzdu od odvodov, ktorej zvýšenie presadila vláda. ĽS-HZDS bolo ďalej prezentované v súvislosti s jeho názormi odmietajúcimi úplné odstránenie poslaneckej imunity. ĽS-HZDS, rovnako ako ostatné koaličné strany, bolo prezentované najmä vo forme zmienok týkajúcich sa vládnej koalície ako celku.

V kontexte informácií o ĽS-HZDS sme zaznamenali **7 negatívnych** zmienok. Negatívny kontext voči ĽS-HZDS mali napr. vyjadrenia poslanca za KDĽS D. Lipšica, ironizujúceho vyjadrenia predsedu ĽS-HZDS V. Mečiara kvôli jeho neskorým príchodom na zasadnutia parlamentu. Strana sa stala terčom kritiky opozície nielen ako súčasť vládnej koalície, ale aj vzhľadom na jej postup pri zahlasovaní za novelu zákona o sociálnom poistení, čím bol návrh posunutý do 2. čítania.

Tretiu pozíciu z hľadiska časovej plochy predstavujúcej **9%** mala v monitorovanom období opozičná **SDKÚ-DS**. Jej predstavitelia boli prezentovaní v súvislosti s kritikou politiky vlády, strán vládnej koalície, kritikou premiéra R. Fica a spustením petície proti zásahom do penzijného systému. Najväčšie výhrady predstaviteľov SDKÚ-DS boli prezentované voči novele zákona o sociálnom poistení, voči dohode medzi Smerom-SD a ĽS-HZDS na podpore vládnej novely zákona o sociálnom poistení, voči vládou schválenému zákonu o koncesionárskych poplatkoch a voči návrhu štátneho rozpočtu na budúci rok.

Spôsob prezentácie SDKÚ-DS bol **neutrálly**.

Strana **Smer-SD** bola celkovo štvrtým najprezentovanejším subjektom, treťou najprezentovanejšou politickou stranou, avšak prvou **najnegatívnejšie** prezentovanou politickou stranou. Časová plocha prezentácie Smeru-SD predstavovala **cca 8 %**.

Spôsob prezentácie Smeru bol **neutrálno-negatívny**. Negatívny spôsob prezentácie sme zaznamenali pri informovaní o rokovaní NR SR, o novele zákona o sociálnom poistení, pri reakciách opozície na dohodu medzi Smerom-SD a ĽS-HZDS na podpore vládnej novely zákona o sociálnom poistení, pri informácii, podľa ktorej nominant Smeru-SD a predseda NR SR P. Paška sa sťahuje do luxusného apartmánu v centre Košíc, v súvislosti so zverejnením zoznamu opozičných politikov, ktorí nie sú v II. pilieri penzijného poistenia. Strana Smer-SD bola v negatívnom kontexte prezentovaná aj v súvislosti s jej snahou o vrátenie sa do Strany európskych socialistov.

SNS na 5. pozícii s časovou plochou **5 %** dostala priestor na prezentáciu ohľadom výhrad voči vyjadreniam P. Csákyho, ktorý v liste adresovanom poslancom EP označil túto koaličnú stranu za xenofóbnú a rasistickú. SNS bola prezentovaná predovšetkým vo forme zmienok týkajúcich sa politiky vládnej koalície. Spôsob prezentácie SNS bol **neutrálno-negatívny**. Negatívny kontext voči SNS malo najmä uvedené stanovisko predsedu SMK.

KDH obsadilo z hľadiska priestoru 6. pozíciu. Plocha jeho prezentácie predstavovala cca **4 %**. Prezentácia predstaviteľov KDH súvisela s ich názormi na návrhy zdravotníckych zákonov, ktoré vláda schválila ministromi zdravotníctva, s názormi V. Palka na zavedenie modrej karty v EÚ pre imigratov-odborníkov z tretích krajín, s prieskumom volebných preferencií, s postojom KDH ohľadom vládou navrhovaných zmien v penzijnom systéme, kritikou predstaviteľov KDH reagujúcou na zverejnenie mien opozičných politikov, ktorí nie sú zaregistrovaní v II. pilieri penzijného systému. **Spôsob prezentácie KDH** bol v monitorovanom období **neutrálny**.

SMK patrila 7. pozícia v sledovanom období. Jej priestor predstavoval **2 %**. Rádio Expres sprostredkovalo názor predstaviteľov SMK k súkromnej návšteve prezidenta Maďarska L. Solyóma v Komárne.

SMK bola prezentovaná najmä ako súčasť opozície v súvislosti s jej názormi na činnosť vlády a parlamentu. Prevalu mal **neutrálny** spôsob informovania. Negatívny kontext informácií bol prezentovaný postojom predsedu SNS voči P. Csákymu. Spôsob prezentácie SMK bol **neutrálno-negatívny**.

Slobodné fórum (1 %) na **8. pozícii** bolo prezentované v súvislosti s novuzvolením Z. Martinákovkej za predsedníčku strany. Spôsob jeho prezentácie bol **neutrálny**.

Plocha prezentácie **prezidenta SR I. Gašparoviča** predstavuje 9. pozíciu. I. Gašparovič bol v Infoexpres Rádia Expres prezentovaný na ploche cca **1 %**. Verejnosť bola informovaná o jeho novej opätovnej kandidatúre na post hlavy štátu a aj v súvislosti so stretnutím prezidentov krajín V4, ktorí vyjadrili nespokojnosť voči požiadavke Rakúska kontrolovať svoje hranice aj po vstupe krajín V4 do Schengenského priestoru. V kontexte informácií o prezidentovi sme zaznamenali jednu **negatívnu** zmienku týkajúcu sa výhrad ĽS-HZDS a SNS k jeho novej opätovnej kandidatúre na post prezidenta SR. Spôsob prezentácie I. Gašparoviča bol **neutrálno-negatívny**.

Priestor priamej prezentácie jednotlivých politických subjektov

tabuľka č. 5

Poradie	Subjekt	Priestor (priama reč)	
		%	čas
1.	Vláda SR	59%	0:07:32
2.	ĽS-HZDS	18%	0:02:18
3.	SDKÚ-DS	13%	0:01:37
4.	KDH	4%	0:00:30
5.	Smer-SD	3%	0:00:23
6.	SNS	2%	0:00:17
7.	SF	1%	0:00:11
8.	Prezident SR	0%	0:00:00
9.	SMK	0%	0:00:00

(pozri Príloha 3 - graf č. 6)

Najviac priestoru pre priamu prezentáciu svojich názorov a stanovísk v Infoexprese Rádia Expres dostala **vláda**. S výrazným odstupom nasledovali potom ostatné prezentované subjekty.

Z politických strán dostala najväčší priestor priamej prezentácie **ĽS-HZDS**. Na tretej pozícii sa umiestnila opozičná **SDKÚ-DS**, na 4. pozícii priamej prezentácie bolo opozičné **KDH**. Zo strán vládnej koalície bol na 5. pozícii **Smer-SD**, **SNS** v priestore priamej prezentácie bola na 6. pozícii. **Slobodné fórum** obsadilo 7. pozíciu. Žiadny priestor na priamu prezentáciu v rámci zaznamenaných politických subjektov nemali v danom období **prezident SR I. Gašparovič** a **SMK**.

2.2. Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov

Nasledujúca tabuľka uvádza poradie zastúpenia prvých 10 politikov v Infoexprese Rádia Expres v danom období a spôsob ich prezentácie z hľadiska počtu referencií.

tabuľka č. 6

Poradie	Osoba	Priestor čas	Spôsob prezentácie		
			pozitívny	neutrálny	negatívny
1.	R. Fico	0:06:21	0	55	13
2.	V. Mečiar	0:03:13	0	25	1
3.	I. Valentovič	0:02:53	0	38	3
4.	R. Kaliňák	0:01:27	0	15	1
5.	V. Tomanová	0:01:16	0	23	1
6.	E. Vážny	0:00:57	0	13	0
7.	J. Mikolaj	0:00:54	0	10	0
8.	M. Dzurinda	0:00:53	0	8	0
9.	M. Mad'arič	0:00:52	0	8	0
10.	J. Počiatek	0:00:50	0	12	0

Prevažujúci **priestor vlády** sa ukázal aj pri zostavení poradia prvých 10 najprezentovanejších politikov, medzi ktorých sa okrem **V. Mečiara**, predsedu koalície ĽS-HZDS, dostal iba jeden opozičný politik, **M. Dzurinda**.

V rámci sledovaných subjektov bol výrazne najprezentovanejšou osobou **R. Fico**, ktorý v tabuľke zaujal prvú pozíciu. Hneď po premiérovi sa v tabuľke umiestnil predseda ĽS-HZDS **V. Mečiar**. Predseda ĽS-HZDS bol prezentovaný najmä v súvislosti s jeho snahou presadiť zmeny v novele zákona o sociálnom poistení, snahou smerujúcou k dešifrovaniu kódu CD obsahujúceho zoznam klientov nebankových subjektov, ako aj v súvislosti s jeho názormi odmietajúcimi úplné odstránenie poslaneckej imunity.

R. Fico bol síce výrazne najprezentovanejšou, ale aj výrazne najnegatívnejšie prezentovanou osobou. V kontexte informácií o činnosti premiéra sme zaznamenali veľký počet neutrálnych zmienok, ale i trinásť negatívnych. Negatívny kontext informácií sa týkal reakcií R. Fica súvisiacich s činnosťou a kritikou vlády zo strany opozície, najmä však kritiky jeho návštevy vo Francúzsku, jeho vyjadrení na adresu DSS, obchodných reťazcov, niektorých inštitúcií EÚ, vyjadrenia k súkromnej návšteve maďarského prezidenta v SR. **Tretou** najprezentovanejšou osobou bol minister zdravotníctva **I. Valentovič**. V kontexte informácií o činnosti ministra Valentoviča sme zaznamenali **neutrálno-negatívny** spôsob jeho prezentácie. V neprospech ministra vyzneli najmä informácie týkajúce sa kritickéj situácie v zdravotníckych zariadeniach pri uplatňovaní relevantných ustanovení Zákonníka práce i v kontexte jeho snáh obmedziť zisk súkromným zdravotným poisťovníam.

Porovnateľnú plochu prezentácie mali minister vnútra **R. Kaliňák** a ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny **V. Tomanová**. S menšími vzájomnými rozdielmi potom nasledovali ostatní zaznamenaní politici. Ich prezentácia bola ovplyvnená skutočnosťou, že väčšina z nich zastávala, či zastáva i významné posty v štátnej správe, t.j. dané osoby vystupovali nielen ako predstavitelia svojich materských politických strán, **ale najmä ako reprezentanti vlády, jednotlivých ministerstiev, parlamentu.**

Uvedení politici boli prezentovaní predovšetkým v **neutrálnej** polohe. **Negatívny** kontext informácií sme zaznamenali, okrem už spomínaného R. Fica, V. Mečiara a I. Valentoviča aj u V. Tomanovej a R. Kaliňáka. Iba v **neutrálnej** polohe boli prezentovaní J. Mikolaj, M. Dzurinda, J. Počiatek a M. Maďarič.

2.3. Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak

V monitorovanom období sme zaznamenali nedostatky v **12** spravodajských príspevkoch, predovšetkým bol zaznamenaný výskyt **komentatívnych prvkov** (subjektívne hodnotenia spochybňujúce nestrannosť a objektivitu príspevkov), čo je v rozpore s kritériami profesionálnej žurnalistickej práce, a čo môže byť aj v rozpore s § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

Doslovné prepisy jednotlivých príspevkov sú súčasťou **Prílohy 7**.

2.4. Súhrn

V monitorovanom období bolo v Infoexpres Rádia Expres, v jeho vydaniach o 12.00 h a 17.00 h v období od 15. 9. 2007 do 15. 10. 2007 monitorovaných **301** príspevkov, z nich **136** bolo relevantných, t.j. bola v nich zaznamenaná prítomnosť sledovaných subjektov. Popri prezidentovi, vláde a parlamente bolo prezentovaných **7 politických strán**.

Z hľadiska priestoru bola v Infoexpresse Rádia Expres:

- najprezentovanejšia **vláda**, jej predstavitelia zároveň dostali **aj najväčší priestor na priamu prezentáciu**
- **koaličná ĽS-HZDS** bola **najprezentovanejším subjektom z politických strán**
- **prezident** zaujal spomedzi všetkých zaznamenaných subjektov **poslednú, 9. pozíciu**

Z hľadiska spôsobu prezentácie možno konštatovať:

- u všetkých sledovaných subjektov **prevládali neutrálne informácie**
- **pozitívne informácie** pri prezentácii politických subjektov **neboli zaznamenané**
- **neutrálno-negatívne** bolo prezentovaných 6 subjektov - vláda, prezident, Smer-DS, ĽS-HZDS, SNS a SMK
- **iba neutrálne** bolo prezentované KDH, SDKÚ a SF
- **najviac negatívnych informácií** bolo zaznamenaných pri prezentácii vlády, v rámci politických strán to bola koaličná strana Smer-SD.

Z politických osobností mal najväčší priestor na prezentáciu **premiér R. Fico**. Druhú pozíciu obsadil predseda ĽS-HZDS **V. Mečiar**, na tretej pozícii sa umiestnil minister zdravotníctva **I. Valentovič**. Prezident **I. Gašparovič** obsadil poslednú, 9. pozíciu.

Najnegatívnejšie prezentovanou politickou osobnosťou bol premiér **R. Fico**, po ňom nasledoval minister zdravotníctva **I. Valentovič**.

U žiadnej z politických osobností sme **nezaznamenali pozitívnu zmienku**.

Z hľadiska výskytu nekorektných príspevkov sme zaznamenali nedostatky v **12** spravodajských príspevkoch, ktoré môžu byť v rozpore s § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

3. VÝSLEDKY MONITORINGU SPRAVODAJSKÉHO BLOKU RÁDIA OKEY

V období monitoringu spravodajstva (15. 9. 2007 – 15. 10. 2007) bolo monitorovaných **203** vydaní spravodajského bloku rádia OKEY. Monitorované bolo spravodajstvo vysielané v pracovné dni v časoch o 12.00 hod., 13.00 hod., 14.00 hod., 15.00 hod., 16.00 hod., 17.00 hod., 18.00 hod. a cez víkend v časoch o 06.00 hod., 07.00 hod., 08.00 hod., 09.00 hod., 10.00 hod., 11.00 hod., 12.00 hod. na časovej ploche cca 5 hodín.*

Na tejto ploche bolo odvysielaných **606** príspevkov z domáceho spravodajstva, z nich **106** spadalo do vymedzeného redukovaného súboru, teda súboru spravodajských príspevkov relevantných z hľadiska výskytu informácií, resp. prezentácie nami sledovaných politických subjektov - prezident, vláda (jej predstavitelia), politické strany (ich predstavitelia). Počet relevantných príspevkov predstavoval cca **17,49 %** z počtu všetkých príspevkov z domáceho spravodajstva za dané obdobie.

Z hľadiska tematického kontextu, v rámci ktorého boli sledované politické subjekty prezentované, patrili k najčastejšie sa vyskytujúcim príspevky zaoberajúce sa nasledovnými udalosťami a témami:

- zmeny v II. pilieri dôchodkového sporenia a súvislosti sprevádzajúce ich schvaľovanie v NR SR,
- pozastavenie členstva strany Smer-SD v PES – Strane európskych socialistov,
- napäté vzťahy medzi SNS a SMK, najmä vzájomná konfrontácia ich predsedov J. Slotu a P. Csákyho,
- schválenie štátneho rozpočtu na rok 2008.

3.1. Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov

tabuľka č. 7

Poradie	Subjekt	Priestor		Spôsob prezentácie		
		%	čas	pozitívny	neutrálny	negatívny
1.	Vláda SR	41%	0:09:38	7	80	14
2.	SDKÚ-DS	10%	0:02:20	1	24	1
3.	SNS	9%	0:02:11	0	20	8
4.	Smer-SD	9%	0:02:05	1	19	8
5.	KDH	8%	0:01:56	0	18	1
6.	SMK	8%	0:01:46	0	19	4
7.	ES-HZDS	7%	0:01:36	0	17	1
8.	SF	4%	0:00:59	0	8	0
9.	Prezident SR	3%	0:00:41	2	5	0
10.	ANO	1%	0:00:10	0	2	0
11.	EB	0%	0:00:02	0	1	0

(pozri Príloha 2 - graf č. 3 a Príloha 6 - graf č. 11)

* Spravodajský blok je vysielaný celkovo 21-krát v priebehu pracovného dňa v čase od 6.00 hod. do 18.00 hod. a 7-krát cez víkend v čase od 6.00 hod. do 12.00 hod. Jeden spravodajský blok má rozsah približne 1 a pol minúty a v rámci neho sú okrem domácich a zahraničných príspevkov vysielané aj príspevky zo športu.

Dňa 5. 10. 2007 (piatok) bolo spravodajstvo (spravodajské bloky) z neznámych dôvodov vysielané iba v ranných a dopoludňajších hodinách od 6.00 hod. do 12.00 hod. V tento deň sme preto monitorovali spravodajské bloky vysielané o 6.00 hod., 7.00 hod., 8.00 hod., 9.00 hod., 10.00 hod., 11.00 hod., 12.00 hod. Dňa 6. 10. a 7. 10. 2007 (sobota a nedeľa) nebolo spravodajstvo (spravodajské bloky) v priebehu celého dňa z neznámych dôvodov vysielané vôbec.

V rámci spravodajských príspevkov, ktoré sme vyhodnotili ako relevantné, boli v spravodajstve rádia OKEY v danom časovom období prezentované nasledovné politické subjekty: **Vláda SR**, **Prezident SR** a **politické strany**: Smer–sociálna demokracia (Smer-SD), Slovenská kresťanská a demokratická únia – Demokratická strana (SDKÚ-DS), Slovenská národná strana (SNS), Strana maďarskej koalície (SMK), Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko (ĽS-HZDS), Kresťanskodemokratické hnutie (KDH), Aliancia nového občana (ANO), Slobodné fórum (SF) a Ľavicový blok (ĽB).

Najväčšiu plochu z celkového priestoru, na ktorom boli prezentované uvedené politické subjekty mala **Vláda SR** – 9 minút 38 sekúnd (41 % zo všetkých prezentovaných subjektov). Jej predstavitelia boli najčastejšie prezentovaní v súvislosti s problémami a riešeniami v rámci vlastných rezortov. Frekventovanými témami, v súvislosti s ktorými boli premiér a ministri prezentovaní, boli: schvaľovanie štátneho rozpočtu, prípravy na zavedenie eura, zmeny v II. pilieri dôchodkového sporenia, kritika obchodných reťazcov. Ďalej to boli témy týkajúce sa jednotlivých rezortov, ktoré sa vyskytli počas monitorovaného obdobia iba jednorázovo a neopakovali sa, napr. kvalita slovenských vysokých škôl, výstavba diaľnic, odhalenie korupcie vo vojenskej polícii, atď.

Spôsob prezentácie vlády bol *neutrálno-negatívny*, pričom charakter informácií vzťahujúcich sa k vláde a jej činnosti bol prevažne neutrálny. Vláda bola s počtom 14 negatívnych zmienok najnegatívnejšie prezentovaným subjektom. Vo väčšine prípadov nešlo o negatívnu prezentáciu vlády ako celku, ale jej jednotlivých členov. Išlo predovšetkým o predsedu vlády R. Fica v súvislosti so zmenami v II. pilieri dôchodkového sporenia, V. Tomanovú v súvislosti s kauzou Privilégium, J. Kubiša v súvislosti so zneužitím vládnej limuzíny a I. Valentoviča v súvislosti s operáciou siamských dvojčiat.

Druhým najprezentovanejším politickým subjektom bola **SDKÚ-DS** - 2 minúty 20 sekúnd (10 % zo všetkých prezentovaných subjektov). Informácie ohľadne SDKÚ-DS sa týkali tém ako opozičný návrh školského zákona, ústavný zákon o ochrane II. piliera dôchodkového sporenia, situácia v koalícii v súvislosti so schvaľovaním zmien v II. pilieri, návrh na zrušenie koncesionárskych poplatkov, kritika štátneho rozpočtu.

Charakter prezentácie bol prevažne *neutrálny*, zaznamenaná bola aj 1 *negatívna* a 1 *pozitívna* informácia.

Tretím najprezentovanejším politickým subjektom bola **SNS** - 2 minúty a 11 sekúnd (9 % zo všetkých prezentovaných subjektov). SNS bola prezentovaná hlavne v súvislosti s napätými vzťahmi s SMK - konfrontáciou predsedu strany J. Slotu a predsedu SMK P. Csákyho. Dominovali tiež témy ako zákon o zásluhách A. Hlinku, SNS ako prekážka členstva strany SMER-SD v Strane európskych socialistov, alebo rozporuplná minulosť poslanca SNS J. Rydla.

Charakter prezentácie bol *neutrálno-negatívny*. Z celkového počtu 28 zmienok bolo 20 neutrálnych a 8 negatívnych. SNS bola druhým najnegatívnejšie hodnoteným subjektom. Väčší počet negatívnych zmienok súvisel najmä s prezentáciou strany a jej predsedu J. Slotu ako prekážky členstva strany SMER-SD v Strane európskych socialistov.

Strana **Smer-SD** bola prezentovaná na ploche 2 minúty 5 sekúnd (9 % zo všetkých prezentovaných subjektov). Strana bola prezentovaná v prevažnej väčšine v súvislosti s pozastavením jej členstva v Strane európskych socialistov a očakávaným rozhodnutím o jej znovu prijatí. Taktiež bola strana prezentovaná v súvislosti s vládnuou politikou.

Charakter prezentácie bol zväčša **neutrálny**. Zaznamenaných bola aj **8 negatívnych a 1 pozitívna** informácia. Väčší počet negatívnych zmienok súvisel s prezentovaním kritiky strany za spoluprácu s SNS.

KDH bolo prezentované na ploche 1 minúta 56 sekúnd (8 % zo všetkých prezentovaných subjektov). Hnutie bolo prezentované najmä v spojitosti s opozičnou kritikou vládnej politiky, najmä zmien v II. pilieri dôchodkového sporenia, tiež v spojitosti s kritikou štátneho rozpočtu, v spojitosti s opozičným návrhom školského zákona a svadbou D. Lipšica.

Charakter prezentácie bol **neutrálno-negatívny**, pričom zaznamenaná bola 1 negatívna zmienka.

SMK bola prezentovaná na ploche 1 minúta 46 sekúnd (8 % zo všetkých prezentovaných subjektov). Strana bola prezentovaná v spojitosti s opozičnou kritikou vládnej politiky (zmeny v II. pilieri, štátny rozpočet), najmä však v súvislosti s konfrontáciou s SNS.

Charakter prezentácie bol **neutrálno-negatívny**. Z celkového počtu 23 zmienok bolo 19 neutrálnych a 4 negatívne. Negatívne zmienky súviseli s prezentáciou názorov predstaviteľov SNS (J. Šlota, A. Belousovová) na P. Csákyho a celú stranu.

ES - HZDS bola prezentovaná na ploche 1 minúta 36 sekúnd. Hnutie bolo prezentované v súvislosti s presadzovaním vládnej politiky, v súvislosti so schvaľovaním novely dôchodkových zákonov a CD V. Mečiara s klientmi nebankových subjektov.

Charakter prezentácie bol **neutrálno-negatívny**. Z celkového počtu 18 zmienok bolo 17 neutrálnych a 1 negatívna.

Ďalšími subjektmi, ktoré boli prezentované na ploche menšej ako 1 minúta boli **Slobodné fórum, Prezident SR, ANO a Ľavicový blok**.

Priestor priamej prezentácie jednotlivých politických subjektov

tabuľka č. 8

Poradie	Subjekt	Priestor (priama reč)	
		%	čas
1.	SDKÚ-DS	100 %	0:00:15
2.	Vláda SR	0 %	0:00:00
3.	SNS	0 %	0:00:00
4.	Smer-SD	0 %	0:00:00
5.	KDH	0 %	0:00:00
6.	SMK	0 %	0:00:00
7.	ES-HZDS	0 %	0:00:00
8.	SF	0 %	0:00:00
9.	Prezident SR	0 %	0:00:00
10.	ANO	0 %	0:00:00
11.	ĽB	0 %	0:00:00

(pozri Príloha 4 - graf č. 7)

V rámci súboru relevantných príspevkov sme v monitorovanom období zaznamenali len jednu priamu prezentáciu. Išlo o politickú stranu **SDKÚ-DS**, konkrétne Ivetu Radičovú. Priama

prezentácia političky zaznela v rozsahu cca 15 sekúnd. I. Radičová sa vyjadrovala k otázke zverejnenia zoznamu mien opozičných politikov, ktorí nie sú účastníkmi II. piliera dôchodkového sporenia. Predmetný príspevok, v ktorom priama prezentácia zaznela, bol odvysielaný v spravodajstve rádia OKEY dňa 9. 10. 2007 o cca 15.00 hod.

3.2. Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov

tabuľka č. 9

Poradie	Osoba	Priestor	Spôsob prezentácie		
		čas	pozitívny	neutrálny	negatívny
1.	R. Fico	0:03:18	6	24	6
2.	V. Mečiar	0:01:05	0	11	1
3.	I. Valentovič	0:00:53	0	5	1
4.	J. Slota	0:00:48	0	7	6
5.	I. Gašparovič	0:00:41	2	5	0
6.	J. Izák	0:00:32	0	2	0
7.	I. Radičová	0:00:27	1	4	0
8.	Z. Martináková	0:00:27	0	3	0
9.	R. Kaliňák	0:00:26	0	5	0
10.	Š. Harabin	0:00:24	0	5	0

Najprezentovanejším politikom bol premiér **R. Fico**, ktorý bol prezentovaný na ploche 3 minúty 18 sekúnd. Z celkového počtu 36 zmienok týkajúcich sa R. Fica bolo 24 neutrálnych, 6 negatívnych a 6 pozitívnych. Tento časový priestor odráža postavenie R. Fica ako predsedu vlády, teda osobu dávanú do súvislosti s činnosťou vlády a zodpovednú za konanie jednotlivých ministrov. V monitorovanom období bol R. Fico prezentovaný najmä v spojitosti s prezentáciou vlády a jej politiky, so vzťahmi vo vládnej koalícii a tiež v súvislosti so stranou Smer-SD (najmä čo sa týka súvislostí okolo pozastavenia členstva strany v Strane európskych socialistov). Väčší počet negatívnych zmienok súvisel najmä s opozičnou kritikou premiéra v súvislosti so schvaľovaním novely dôchodkových zákonov a kritikou štátneho rozpočtu. Pozitívne zmienky súviseli s vyjadreniami koaličných politikov na jeho adresu (najmä v príspevku o Ficových narodeninách – 4 pozitívne zmienky).

Druhým najprezentovanejším politikom bol **V. Mečiar** s časovým priestorom 1 minúta 5 sekúnd. Z 12 zmienok týkajúcich sa jeho osoby bolo 11 neutrálnych a 1 negatívna. Rozsah prezentácie súvisel s udalosťami okolo schvaľovania dôchodkových zákonov a s nosičom V. Mečiara so zoznamom klientov nebankových subjektov.

Minister zdravotníctva **I. Valentovič** bol v poradí tretím najprezentovanejším politikom (53 sek.). Zo 6 zmienok týkajúcich sa jeho osoby bolo 5 neutrálnych a 1 negatívna. Prezentácia ministra súvisela s informovaním ohľadne operácie siamských dvojčiat.

Štvrtým najprezentovanejším politikom bol **J. Slota** s priestorom 48 sekúnd. Z 13 zmienok bolo 7 neutrálnych a 6 negatívnych. J. Slota bol prezentovaný hlavne v súvislosti s konfrontáciou s predsedom SMK P. Csáky. S tým súvisel aj väčší počet negatívnych zmienok. Taktiež súvisel s prezentáciou J. Slotu, resp. SNS, ako prekážky pre znovu prijatie strany Smer-SD do Strany európskych socialistov.

Na 5. priečke sa s časovým rozsahom prezentácie 41 sekúnd umiestnil **prezident I. Gašparovič**. Z celkového počtu 7 zmienok bolo 5 neutrálnych a 2 pozitívne. Prezident bol prezentovaný v spojitosti s informovaním o výsledkoch prieskumov verejnej mienky a s podpisovaním zákonov, ktoré schválila NR SR (zákon o bezpečnosti na cestách, zákon o zásluhách A. Hlinku).

Nasledujú politici **J. Izák** (32 sek.), **I. Radičová** (27 sek.), **Z. Martináková** (27 sek.), **R. Kaliňák** (26 sek.) a **Š. Harabin** (24 sek.).

3.3. Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak

Z hľadiska **výskytu nekorektných správ** môžeme konštatovať, že za monitorované obdobie sme nezaznamenali žiadny príspevok, ktorého odvysielaním mohlo dôjsť k porušeniu § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

3.4. Súhrn

V monitorovanom období bolo v spravodajstve rádia OKEY prezentovaných 11 politických subjektov, z toho 9 politických strán. Za sledované obdobie sme monitorovali **606** príspevkov z domáceho spravodajstva. Z nich spadalo **106** medzi relevantné príspevky, teda tie, v ktorých sa vyskytla prezentácia nami sledovaných politických subjektov.

Z hľadiska priestoru prezentácie možno konštatovať, že v spravodajstve rádia OKEY bola:

- najprezentovanejším subjektom **vláda**,
- najprezentovanejšou politickou stranou bola **SDKÚ-DS**, za ňou sa umiestnila **SNS** a **Smer-SD**,
- **prezident** zaujal spomedzi všetkých zaznamenaných subjektov 9. pozíciu
- z jednotlivcov bol najviac prezentovaný premiér **R. Fico**, za ním sa umiestnil **V. Mečiar** a **I. Valentovič**,
- v rámci súboru relevantných príspevkov sme v monitorovanom období zaznamenali len jednu priamu prezentáciu. Išlo o politickú stranu **SDKÚ-DS**, konkrétne Ivetu Radičovú.

Z hľadiska spôsobu prezentácie možno konštatovať:

- pri všetkých sledovaných subjektoch **prevládali neutrálne informácie**,
- najnegatívnejšie bola prezentovaná **vláda**, z politických strán **SNS** a **Smer-SD**,
- vláda bola zároveň najpozitívnejšie prezentovaným subjektom,
- spôsob prezentácie prezidenta bol neutrálno-pozitívny
- z jednotlivcov bol najnegatívnejšie prezentovaný **R. Fico** a **J. Slota**,
- **R. Fico** bol zároveň najpozitívnejšie prezentovaným jednotlivcom.

Z hľadiska výskytu nekorektných správ sme nezaznamenali žiadny príspevok, ktorý by mohol byť v rozpore § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

4. VÝSLEDKY MONITORINGU VEĽKÝCH SPRÁV RÁDIA VIVA

V období monitoringu spravodajstva (15. 9. 2007 - 15. 10. 2007) bolo monitorovaných celkovo **21** vydaní *Veľkých správ Rádía VIVA* v čase od 18:00 – 18:10 hod. na časovej ploche cca **3 hod. 30 min.**

Celkovo bolo monitorovaných **172 príspevkov domáceho spravodajstva**, z ktorých **67 bolo označených ako relevantných pre monitoring**. V týchto príspevkoch boli prezentované sledované politické subjekty – Prezident SR, Vláda SR a politické strany. Počet príspevkov vymedzeného redukovaného súboru predstavoval necelých 39 % z počtu domácich príspevkov. Frekvencia relevantných príspevkov bola rôznorodá a závisela od aktuálneho politického a spoločenského diania.

Z hľadiska obsahu a súvislostí patrili k najprezentovanejším nasledujúce témy:

- parlamentné rokovania
- rokovania o návrhu budúročného rozpočtu
- slovensko-maďarské vzťahy
- výroky P. Csákyho a J. Slotu
- neobnovenie členstva Smeru v Strane európskych socialistov
- CD V. Mečiar so zoznamom klientov nebankových subjektov
- novela zákona o sociálnom poistení a návrh otvorenia II. dôchodkového piliera
- návrh zákona o zásluhách Andreja Hlinku
- zákon o zdravotných poisťovniach

Vyššie uvedené udalosti sa odrazili na ploche prezentácie vymedzených subjektov.

4.1. Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov

V relevantných príspevkoch bola zaznamenaná prítomnosť **6 politických strán, prezidenta a vlády**.

tabuľka č. 10

Poradie	Subjekt	Priestor		Spôsob prezentácie		
		%	Čas	pozitívny	neutrálny	negatívny
1.	Vláda SR	27%	0:12:23	0	136	31
2.	SDKÚ-DS	14%	0:06:28	0	74	11
3.	SNS	13%	0:06:11	0	79	18
4.	Smer-SD	13%	0:05:59	0	85	6
5.	KDH	12%	0:05:37	0	64	13
6.	ES-HZDS	11%	0:04:54	1	81	8
7.	SMK	10%	0:04:40	0	53	14
8.	Prezident SR	0%	0:00:06	0	2	0

(pozri Príloha 2 – graf č. 4 a Príloha 6 – graf č. 12)

Prezentáciu politických subjektov v uvedenej tabuľke zobrazuje **graf č. 4 - Priestor prezentácie prezidenta SR, vlády SR a politických subjektov vo Veľkých správach Rádía VIVA** v Prílohe 2. Prezentácia prezidenta bola v porovnaní s ostatnými stranami pod hodnotou 1 %, preto v uvedenom grafe nefiguruje.

Celkovo **najväčší priestor prezentácie (27 %)** bol venovaný **Vláde SR**. Vládni činitelia sa vyjadrovali k aktuálnym problémom, o ktorých vláda rokovala. Zároveň bola spomínaná v súvislosti s prezentovaním jej predsedu a jednotlivých ministrov. Príspevky, v ktorých bola zaznamenaná prítomnosť vlády, informovali najmä o návrhu budúročného rozpočtu a o novele zákona o sociálnom poistení, pričom najčastejšie spomínanou časťou novely bolo otvorenie druhého dôchodkového piliera. Pomerne veľký priestor bol venovaný prezentácii vlády v súvislosti s návrhom zákona o zdravotných poisťovniach a v súvislosti s vyjadreniami vládných činiteľov k vyjadreniam a osobným invektívam J. Slotu a P. Csákyho.

Vláda bola prezentovaná v prevažnej miere **neutrálne**. Avšak s **31 negatívnymi zmienkami** sa stala zároveň aj **najkritizovanejším subjektom**. Väčšina negatívnych zmienok sa viazala k činnosti vlády v súvislosti s návrhom budúročného rozpočtu a novely zákona o sociálnom poistení. Najkritizovanejším predstaviteľom vlády bol premiér R. Fico. Bol kritizovaný za svoje výroky, ktoré mali opakovane obsahovať nepresné informácie. Vytknutá mu bola neprofesionalita, nepripravenosť na vládnutie a populistické správanie.

SDKÚ-DS bola **druhým najprezentovanejším subjektom** a zároveň **najmedializovanejšou politickou stranou**. Z hľadiska percentuálneho zhodnotenia získala **14 %** z celkového rozsahu prezentácie politických subjektov. Strana bola predovšetkým prezentovaná ako súčasť opozičného bloku. Priestor prezentácie strany bol venovaný kritickým vyjadreniam M. Dzurindu a bývalého ministra financií M. Mikloša k návrhu budúročného rozpočtu. Silný negatívny postoj strany bol prezentovaný i vo vzťahu k činnosti vlády v súvislosti s návrhom zákona o zdravotných poisťovniach a novely zákona o sociálnom poistení. Jej členovia sa vyjadrovali i k témam týkajúcich sa slovensko-maďarských vzťahov.

Spôsob prezentácie SDKÚ-DS bol **neutrálno-negatívny**. Ako opozičná strana bola negatívne prezentovaná najmä vo vyjadreniach koalíčných poslancov a ministrov, ktorí reagovali na kritiku zo strany opozície najmä v súvislosti s udalosťami okolo výročia tragédie v Černovej a s návrhom rozpočtu na rok 2008. Kritiku strany SDKÚ-DS tvorilo **11 negatívnych zmienok**.

Tretia pozícia z hľadiska plochy predstavujúcej **13 %** pripadla koalíčnej strane **SNS**. Prezentácia **druhej najskloňovanejšej politickej strany** súvisela najmä s národnými témami a témami slovensko-maďarských vzťahov. Išlo predovšetkým o rokovanie o návrhu zákona o zásluhách Andreja Hlinku, o uznesenie parlamentu o nedotknuteľnosti Benešových dekrétov a o návrh vyhlásenia k stému výročiu tragédie v Černovej.

Spôsob prezentácie SNS bol **neutrálno-negatívny**. **Negatívne** bola SNS prezentovaná zmienkami o vyjadreniach J. Slotu v súvislosti s neobnovením členstva strany Smer-SD v Strane európskych socialistov, ako i v stretoch SNS s opozičnými poslancami. Silné osobné invektívy odzneli medzi predsedom strany SNS a poslancom SMK, P. Csákyom v súvislosti s uznesení parlamentu o Benešových dekrétoch.

S počtom **18 negatívnych zmienok** sa stala **najnegatívnejšie prezentovanou politickou stranou**.

Trojicu najprezentovanejších politických strán uzavrela **Smer-SD** s percentuálne rovnakou plochou prezentácie ako SNS – **13 %**. Zmienky o nej boli vo väčšine prípadov **neutrálneho** charakteru a spomedzi prezentovaných politických strán sme u nej zaznamenali **najmenej negatívnych zmienok**. Strana bola prezentovaná najmä v súvislosti s jej činnosťou ako koalíčnej strany, figurovala teda v príspevkoch venujúcich sa rokovaniam a diskusiám o návrhu budúročného rozpočtu, otvorení druhého dôchodkového piliera, ako i otázkam slovensko-maďarských vzťahov, a to najmä v súvislosti s uznesením o Benešových dekrétoch

a s tým súvisiacimi vyjadreniami J. Slotu a P. Csákyho. V týchto súvislostiach pri prezentácii strany Smer-SD rezonovala téma o neobnovení jej členstva v Strane európskych socialistov.

Negatíva sa týkali vyjadrení poslankyne J. Vaľovej, ktorá podľa niektorých poslancov porušila zákon o ochrane osobných údajov tým, že zverejnila mená niektorých poslancov, ktorí nevstúpili do druhého dôchodkového piliera. Negatívne zmienky sa vyskytli i v opozično-koaličných stretoch pri rokovaní o starobných dôchodkoch, ako i v súvislosti koalícieho partnerstva s SNS.

KDH bola štvrtou najprezentovanejšou stranou s plochou prezentácie **12 %**. Skloňovaná bola v súvislosti s rokovaniami v parlamente o návrhu rozpočtu na rok 2008 a novelou zákona o sociálnom poistení. Jej predstavitelia sa vyjadrovali k návrhu zákona o zdravotných poisťovniach, ako aj k otázkam slovensko-maďarských vzťahov a s tým súvisiacich údajných nezrovnalostí v opozícii. Rezovali tiež témy ustanovenia o nedotknuteľnosti Benešových dekrétov a rozbrojov medzi KDH a SNS kvôli vyhláseniu pri príležitosti stého výročia tragédie v Černovej. Práve v tejto súvislosti odzneli silné invetívny medzi V. Palkom a J. Slotom. Kritické vyjadrenia sa týkali i nefungovania spolupráce v opozícii. **Negatívnu prezentáciu predstavovalo 13 zmienok.**

Piatou politickou stranou v poradí bolo **ĽS-HZDS** s plochou prezentácie **11 %**. Strana bola prezentovaná najmä ako vládna strana, teda v súvislosti s činnosťou vládnej koalície. Zmienky o ĽS-HZDS sa vzťahovali najmä k výhradám strany ĽS-HZDS k novele zákona o sociálnom poistení. Pomerne rozsiahly priestor bol venovaný kauze dešifrovania údajov na takzvanom „Mečiarovom CD“.

Strana bola prezentovaná prevažne **neutrálne**. **Negatívnu** prezentáciu predstavovalo **14 negatívnych zmienok**, týkajúcich sa predovšetkým osoby V. Mečiara v súvislosti s jeho neprítomnosťou a meškaniami na zasadaniach parlamentu. Na adresu ĽS-HZDS tiež odzneli výhrady voči „prisluhovaniu“ strane Smer-SD. Pri prezentácii ĽS-HZDS, ako pri jedinej, sme zaznamenali **jednu pozitívnu zmienku**.

Siedma pozícia v tabuľke pripadla **SMK** a percentuálne predstavovala **10 %**. Spomínaná bola najmä v súvislosti s otázkou slovensko-maďarských vzťahov, konkrétne prostredníctvom tém Benešových dekrétov, výročia tragédie v Černovej a s tým súvisiacimi vyjadreniami J. Slotu a P. Csákyho. SMK bola v prevažnej miere prezentovaná ako súčasť opozície, čiže v súvislosti s jej činnosťou.

Spôsob jej prezentácie bol **neutrálno-negatívny**. Kritické hlasy obsahovali výhrady voči vyjadreniam a konaniu P. Csákyho v súvislosti s uznesením o Benešových dekrétach a s tým súvisiacimi stretmi s predsedom strany SNS, ako i v súvislosti s údajným nefungovaním opozičného bloku.

Prezident I. Gašparovič sa v porovnaní s ostatnými subjektami umiestnil na ôsmom mieste, pričom plocha jeho prezentácie so šiestimi sekundami nedosiahla ani **1 %**. Prezident I. Gašparovič bol prezentovaný iba v **neutrálnom** kontexte, a to v súvislosti s prieskumom verejnej mienky o tom, kto by mal byť budúcou hlavou štátu.

Priestor priamej prezentácie jednotlivých politických subjektov

tabuľka č. 11

Poradie	Subjekt	Priestor (priama prezentácia)	
		%	Čas
1.	Vláda SR	31%	0:04:02
2.	SDKÚ-DS	16%	0:02:11
3.	KDH	15%	0:01:59
4.	SNS	13%	0:01:46
5.	SMK	9%	0:01:10
6.	Smer-SD	8%	0:01:08
7.	ĽS-HZDS	8%	0:01:06
8.	Prezident SR	0%	0:00:00

(pozri Príloha 4 – graf č. 8)

Najväčší priestor pre priamu prezentáciu svojich názorov a stanovísk zaznamenala v monitorovanom období **vláda SR**. S pomerne veľkým odstupom nasledovali politické strany **SDKÚ-DS** a **KDH**, medzi ktorými bol percentuálny rozdiel len 1 %. Ďalšie miesta obsadili **SNS** a **SMK**. S rovnakým percentuálnym zastúpením sa na šiestom a siedmom mieste v tabuľke ocitli **Smer-SD** a **ĽS-HZDS**.

Prezidentovi I. Gašparovičovi nebol poskytnutý žiaden priestor na priamu prezentáciu.

4.2. Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov

Nižšie uvedená tabuľka predstavuje poradie zastúpenia prvých 10 politikov zastúpených vo *Veľkých správach* Rádia VIVA v danom období a spôsob ich prezentácie z hľadiska počtu získaných referencií.

tabuľka č. 12

Poradie	Osoba	Priestor čas	Spôsob prezentácie		
			pozitívny	neutrálny	negatívny
1.	R. Fico	0:05:59	0	66	14
2.	J. Slota	0:03:03	0	28	8
3.	V. Mečiar	0:02:26	0	34	5
4.	M. Dzurinda	0:01:37	0	18	1
5.	J. Kubiš	0:01:29	0	7	0
6.	P. Csáky	0:01:16	0	11	6
7.	J. Vaľová	0:01:07	0	9	1
8.	D. Lipšic	0:01:06	0	4	0
9.	P. Paška	0:01:00	0	12	1
10.	V. Palko	0:00:52	0	10	1

K najprezentovanejším politikom patril **R. Fico**. S takmer trojminútovým odstupom ho nasledoval **J. Slota**. R. Fico bol prezentovaný predovšetkým v súvislosti s činnosťou vlády. Stal sa zároveň **najnegatívnejšie prezentovaným politikom**. J. Slota sa tiež nevyhol kritike a ako druhý získal najviac negatívnych zmienok. Týkali sa predovšetkým kritiky jeho vyjadrení k otázkam slovensko-maďarských vzťahov. Treticu najprezentovanejších politikov uzavrel **V. Mečiar** s časovým priestorom nad dve minúty. S takmer minútovým odstupom nasledovali **M. Dzurinda**, **J. Kubiš** a **P. Csáky**, ktorý sa stal tretím najnegatívnejšie prezentovaným politikom. S časovým priestorom presahujúcim jednu minútu sa na siedmej a ôsmej pozícii umiestnili **J. Vaľová** a **D. Lipšic**. Posledné dve miesta z desiatky patrili **P.**

Paškovi a V. Palkovi. Pri všetkých vyššie menovaných osobnostiach nebola zaznamenaná žiadna *pozitívna* prezentácia. Iba v *neutrálnej* polohe boli prezentovaní **J. Kubiš** a **D. Lipšic**. Spôsob prezentácie ďalších uvedených politikov bol *neutrálno-negatívny*.

Prezident I. Gašparovič bol prezentovaný iba v *neutrálnom* kontexte, avšak priestor, ktorý mu bol venovaný nepostačoval na to, aby sa umiestnil v prvej desiatke najviac prezentovaných politických osobností vo Veľkých správach Rádia VIVA.

4.3. Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak

V rámci monitorovaného obdobia sme pri posudzovaní jednotlivých spravodajských príspevkov domáceho spravodajstva vo Veľkých správach Rádia VIVA zaznamenali **8 nekorektných správ** resp. spravodajských reportáží, ktoré **by mohli predstavovať možný rozpor s ustanovením § 16 písm. b)** zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Doslovné prepisy jednotlivých príspevkov sú súčasťou **Prílohy 8**.

4.4 Súhrn

V monitorovanom období bolo vo Veľkých správach Rádia VIVA monitorovaných **172** príspevkov domáceho spravodajstva, z nich v **67** bola zaznamenaná prítomnosť sledovaných subjektov. Popri **prezidentovi, vláde** bolo prezentovaných **6 politických strán**.

Z hľadiska priestoru možno konštatovať:

- **najprezentovanejším** subjektom bola **vláda**, jej predstavitelia zároveň dostali aj **najväčší priestor na priamu prezentáciu**,
- **SDKÚ-DS** sa stala **najprezentovanejšou politickou stranou**,
- plocha prezentácie **prezidenta** predstavovala až 8. pozíciu v rámci všetkých prezentovaných subjektov.

Z hľadiska spôsobu prezentácie možno konštatovať:

- u všetkých sledovaných subjektov prevládal **neutrálny** spôsob prezentácie,
- **najviac negatívnych zmienok** bolo zaznamenaných v prípade **vlády**, za ňou s väčším odstupom nasledovali **SNS, SMK, KDH, SDKÚ-DS, ĽS-HZDS** a s najmenším počtom negatívnych zmienok **Smer-SD**,
- **jednou zmienkou** bola **pozitívne prezentovaná** strana **ĽS-HZDS**,
- **čisto neutrálne zmienky** pri prezentácii politických subjektov, vlády SR a prezidenta SR boli zaznamenané iba pri **prezidentovi**.

Z politických osobností bol zaznamenaný **najväčší priestor na prezentáciu** v prípade **R. Fica**, ktorý sa zároveň stal aj **najnegatívnejšie spomínanou** politickou osobnosťou. S pomerne veľkým odstupom nasledoval **J. Šlota** a tretie miesto obsadil **V. Mečiar**.

Pozitívne nebol prezentovaný žiaden politik.

Z hľadiska výskytu nekorektných príspevkov možno konštatovať, že pri posudzovaní monitorovaného spravodajského programu bolo zaznamenaných **8 príspevkov**, ktoré by mohli predstavovať **možný rozpor s ustanovením § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.**

KOMPARÁCIA

Komparatívny monitoring spravodajstva hlavných spravodajských programov Rádia Slovensko, Rádia Expres, Rádia Okey a Rádia Viva v sledovanom období od 15. 9. 2007 do 15. 10. 2007 preukázal u všetkých uvedených médií veľmi podobné zastúpenie politických subjektov (prezident, vláda, všetky parlamentné politické strany, a niektoré z mimoparlamentných strán), ktoré boli v danom období mediálne skloňované.

U všetkých štyroch monitorovaných rozhlasov z hľadiska **priestoru prezentácie jednotlivých subjektov** nastala úplná zhoda iba v prípade **vlády SR**. Tá bola najprezentovanejším subjektom zhodne u všetkých sledovaných médií. Druhým najmedializovanejším subjektom bola v danom období opozičná strana **SDKÚ-DS** (SRo - 4. miesto, Expres - 3. miesto, Okey - 2. miesto, Viva - 2. miesto). Politická strana **Smer-SD** bol tretím najprezentovanejším subjektom (2-4-4-4).

Istá zhoda medzi monitorovanými rozhlasmi z hľadiska poradia nastala aj v prípade subjektov **KDH** (5-6-5-5), **SMK** (6-7-6-7) a **prezidenta** (8-9-9-8). Naopak, rozdielne výsledky zaznamenali politické strany **ĽS-HZDS** (3-2-7-6) a **SNS** (7-5-3-3).

Najprezentovanejšou mimoparlamentnou stranou bolo Slobodné fórum, o ktorom informovali všetky rozhlasy okrem Rádia Viva. Rádio Viva ako jediné vôbec neprezentovalo mimoparlamentné strany. Slovenský rozhlas prezentoval okrem SF aj DS, KSS a OKS. Rádio Okey okrem SF prezentovalo aj strany ANO a Ľavicový blok.

Z hľadiska spôsobu prezentácie prevládali u všetkých sledovaných politických subjektov v rámci 4 monitorovaných rozhlasových staníc neutrálne zmienky. Porovnanie pozitívneho a negatívneho informovania preukázalo skôr náklonnosť ku kritickému informovaniu o politických subjektoch.

Najviac **negatívnych zmienok** pripadlo na adresu **vlády** a to v rámci spravodajstva všetkých 4 rozhlasových staníc (SRo 21, Expres 40, Okey 14, Viva 31, spolu 106 negatívnych zmienok). V rámci všetkých štyroch monitorovaných spravodajstiev dohromady bolo ďalšie poradie najnegatívnejšie prezentovaných: **SNS** (48 negatívnych zmienok), **Smer-SD** (42), **SMK** (30), **ĽS-HZDS** (24), **KDH** (17) a **SDKÚ-DS** (15). Prezident SR zaznamenal vo všetkých 4 rozhlasových staniciach iba 2 negatívne zmienky (z celkového počtu 72 zmienok). Z hľadiska počtu negatívnych zmienok sa v spravodajstve Rádia Slovensko, Rádia Expres aj Rádia Okey na druhom mieste umiestnila strana Smer-SD a na treťom SNS. V Rádiu Viva bola na druhom mieste SNS a na treťom SMK.

Z porovnania počtu negatívnych zmienok v pomere k celkovému počtu zmienok vyplynulo, že najnegatívnejšie o vláde informovalo Rádio Viva (31 zo 167, čo je 18,5 % negatívnych zmienok zo všetkých zmienok). Ďalšie poradie je Rádio Okey (14 zo 101 - 14 %), Rádio Expres (40 z 308 - 13 %) a Rádio Slovensko (21 z 532 - 4 %).

Pozitívne zmienky boli zaznamenané v spravodajstve troch rozhlasových staníc, Rádio Expres neprezentovalo pozitívne žiaden subjekt. Najpozitívnejšie bola prezentovaná vláda (10 zmienok), o ktorej najviac pozitívnych zmienok prinieslo Rádio Okey (7). Prezident zaznamenal 2 pozitívne zmienky (Rádio Okey), z politických strán si pripísali po jednej pozitívnej zmienke Smer-SD, SDKÚ-DS a ĽS-HZDS.

Na základe počtu negatívnych, neutrálnych a pozitívnych zmienok a ich vzájomného pomeru možno skonštatovať, že **najkritickejšie spravodajstvo** malo v sledovanom období **Rádio Viva (101 negatívnych zmienok zo 676 zmienok celkovo, t.j. 15 %)**, zatiaľ čo **najneutrálnejšie Rádio Slovensko (70 z 1718 - 4 %)**. Rádio Okey malo 14,2 % negatívnych správ (37 z 261) a Rádio Expres 12 % (76 z 632). **Najviac pozitívnych zmienok** vôbec (11) prinieslo **Rádio Okey**.

Spomedzi všetkých sledovaných subjektov bol z hľadiska **priamej prezentácie** najväčší priestor poskytnutý **vláde**, ktorá dostala najviac priestoru na priamu prezentáciu vo všetkých sledovaných rozhlasových staniciach s výnimkou Rádia Okey. Táto rozhlasová stanica poskytla v monitorovanom období priestor na priamu prezentáciu iba jedinýkrát, a to zástupcovi strany SDKÚ-DS. Vyplýva to zo špecifického charakteru spravodajstva Rádia Okey, ktoré je vysielané v častých intervaloch, ale na krátkej časovej ploche.

Celkovo druhú priečku obsadila opozičná SDKÚ-DS (SRo - 3. miesto, Expres - 3. miesto, Viva - 2. miesto), nasledovali KDĽ (5-4-3), ĽS-HZDS (4-2-7), Smer-SD (2-5-6), SNS (8-6-4), SMK (6-9-5) a prezident (7-8-8).

Z **politických osobností** bol vo všetkých 4 sledovaných rozhlasových staniciach z hľadiska rozsahu časového priestoru najprezentovanejším politikom **predseda vlády R. Fico**. V rebríčku desiatich najprezentovanejších politikov boli pri ďalších menách medzi jednotlivými rozhlasmi zaznamenané výrazné rozdiely. Napr. prezident I. Gašparovič sa v Slovenskom rozhlase umiestnil na druhom mieste, v Rádiu Okey na 5. mieste, ale v ďalších dvoch monitorovaných rádiách sa v prvej desiatke neumiestnil. Druhé miesto obsadil V. Mečiar (3-2-2-3).

Prevažujúci **spôsob prezentovania** jednotlivých politikov bol **neutrálny**. **Negatívny spôsob** prezentácie politikov bol súčasťou spravodajstva všetkých rozhlasov, pričom najnegatívnejšie prezentovaným politikom vo všetkých štyroch monitorovaných rádiách bol **R. Fico**. Najviac negatívnych zmienok o ňom priniesli Rádio Viva (14) a Rádio Expres (13) s miernym odstupom oproti Rádiu Okey (6) a Rádiu Slovensko (5). Rozdiel je však markantnejší pri porovnaní počtu negatívnych zmienok v pomere k celkovému počtu zmienok. Z tohto hľadiska najnegatívnejšie o premiérovi R. Ficovi informovalo Rádio Expres (13 z 68 - 19 %) tesne nasledované Rádiom Viva (14 z 80 - 17,5 %). Na druhej strane Slovenský rozhlas priniesol iba 5 negatívnych zmienok z celkového počtu 209 zmienok o R. Ficovi (2,4 %).

Pozitívne prezentovanie bolo zaznamenané iba v spravodajstve Rádia Slovensko a Rádia Okey. Rádio Expres a Rádio Viva neinformovali pozitívne ani o jednom z politikov. Rádio Slovensko pozitívne informovalo iba o predsedovi vlády R. Ficovi (3), Rádio Okey pozitívne prezentovalo troch politikov v poradí: R. Fico (6), I. prezident Gašparovič (2), I. Radičová (1).

Výskyt spravodajských príspevkov, ktoré **by mohli predstavovať možné porušenie ustanovenia § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.** o vysielaní a retransmisii bol zaznamenaný v prípade spravodajstva Rádia Expres, kde sa spornými javí celkovo **12** spravodajských príspevkov a v prípade spravodajstva Rádia Viva, v ktorom bolo zaznamenaných **8** takýchto príspevkov.

ZÁVER

Súhrn zistených skutočností, ktoré vyplynuli z uskutočneného monitoringu hlavných spravodajských programov Slovenského rozhlasu, Rádia Expres, Rádia Okey a Rádia Viva:

- **najprezentovanejším** politickým subjektom bola v sledovanom období v spravodajstve všetkých štyroch monitorovaných rozhlasov **vláda**,
- **najprezentovanejšou politickou stranou** bola v Rádiu Slovensko strana Smer-SD, v Rádiu Expres ĽS-HZDS, a v Rádiu Okey a Rádiu Viva SDKÚ-DS,
- **spôsob prezentácie** u všetkých sledovaných subjektov bol najčastejšie **neutrálny**, v ostatných prípadoch **prevládalo negatívne prezentovanie nad pozitívnym**,
- celkovo **najviac negatívnych informácií** bolo zaznamenaných pri prezentácii **vlády**, vláda zaznamenala aj **najviac pozitívnych zmienok**,
- celkovo **najviac negatívnych zmienok** spomedzi **politických strán** bolo zaznamenaných na adresu **SNS**, pričom v spravodajstve Rádia Slovensko a Rádia Expres to bola strana Smer-SD, v Rádiu Okey SNS spolu so Smer-SD, a v Rádiu Viva mala najviac negatívnych zmienok SNS,
- **Prezident SR** dostal v rámci prezentácie jednotlivých politikov najväčší priestor v Rádiu Slovensko (2. miesto), medzi subjektami sa umiestnil na všetkých 4 rozhlasových staniciach na 8. resp. 9. mieste,
- **najväčší priestor na priamu prezentáciu** dostala **vláda**,
- prítomnosť **nekorrektných správ** bola zaznamenaná v hlavnom spravodajstve **Rádia Expres** a **Rádia Viva**.

V Bratislave, dňa 28. 11. 2007
Vypracoval: Mgr. Jozef Vrábel'

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1

Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Rádiožurnále Slovenského rozhlasu

Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Infoexpresse Rádia EXPRES

Príloha 2

Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v spravodajstve Rádia OKEY

Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov vo Veľkých správach Rádia VIVA

Príloha 3

Priestor priamej prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Rádiožurnále Slovenského rozhlasu

Priestor priamej prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Infoexpresse Rádia EXPRES

Príloha 4

Priestor priamej prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v spravodajstve Rádia OKEY

Priestor priamej prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov vo Veľkých správach Rádia VIVA

Príloha 5

Spôsob prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Rádiožurnále Slovenského rozhlasu

Spôsob prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Infoexpresse Rádia EXPRES

Príloha 6

Spôsob prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v spravodajstve Rádia OKEY

Spôsob prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov vo Veľkých správach Rádia VIVA

Príloha 7

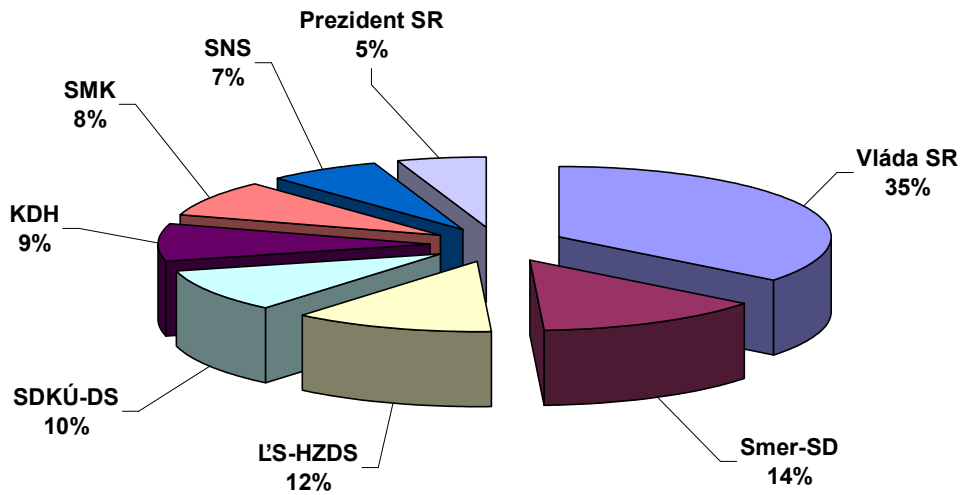
Prepisy spravodajských príspevkov v Infoexpresse Rádia EXPRES

Príloha 8

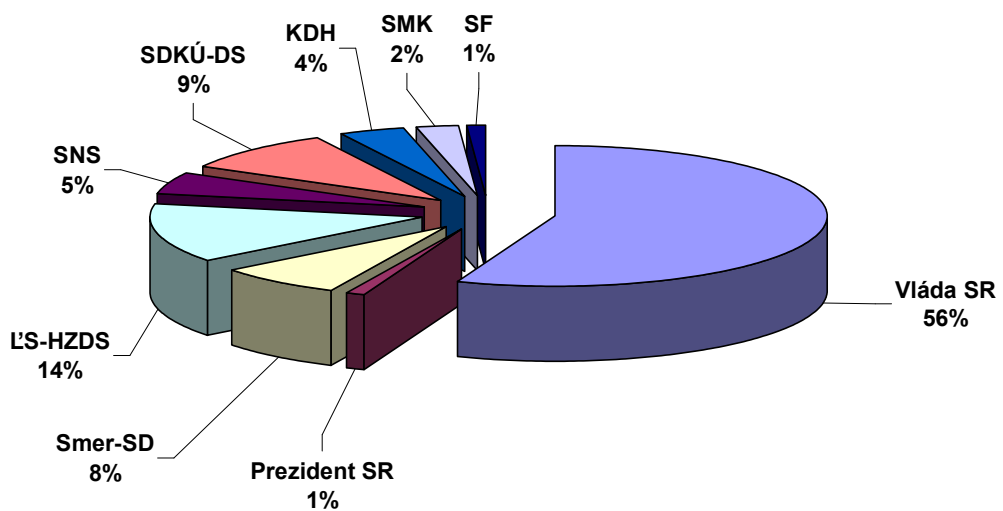
Prepisy spravodajských príspevkov vo Veľkých správach Rádia VIVA

Príloha 1

graf č. 1 - Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v
Rádiožurnále Slovenského rozhlasu
(15.9.2007 - 15.10.2007)

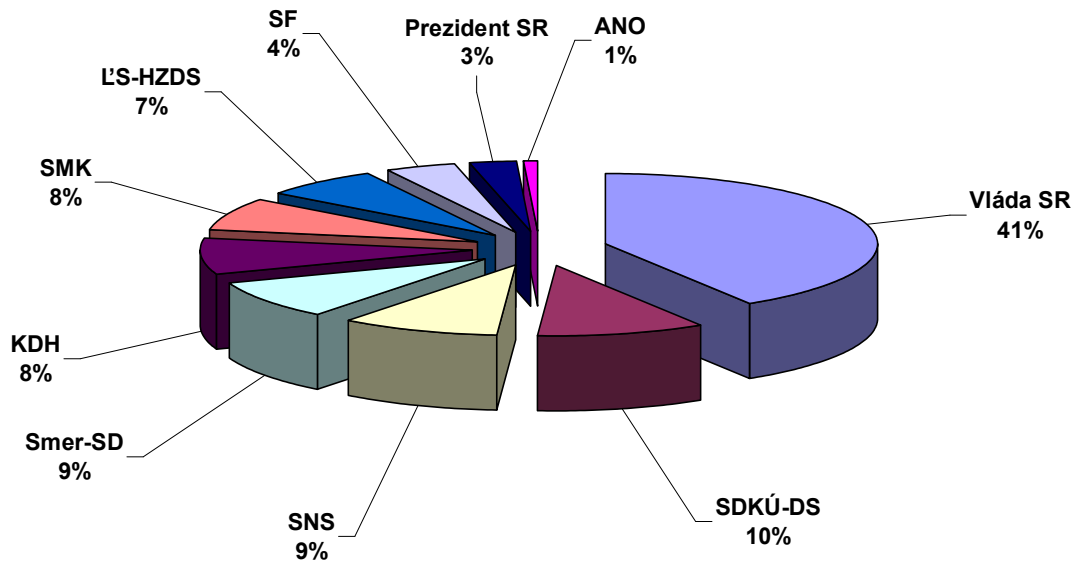

graf č. 2 - Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v
Infoexpresse Rádia EXPRES
(15.9.2007 - 15.10.2007)

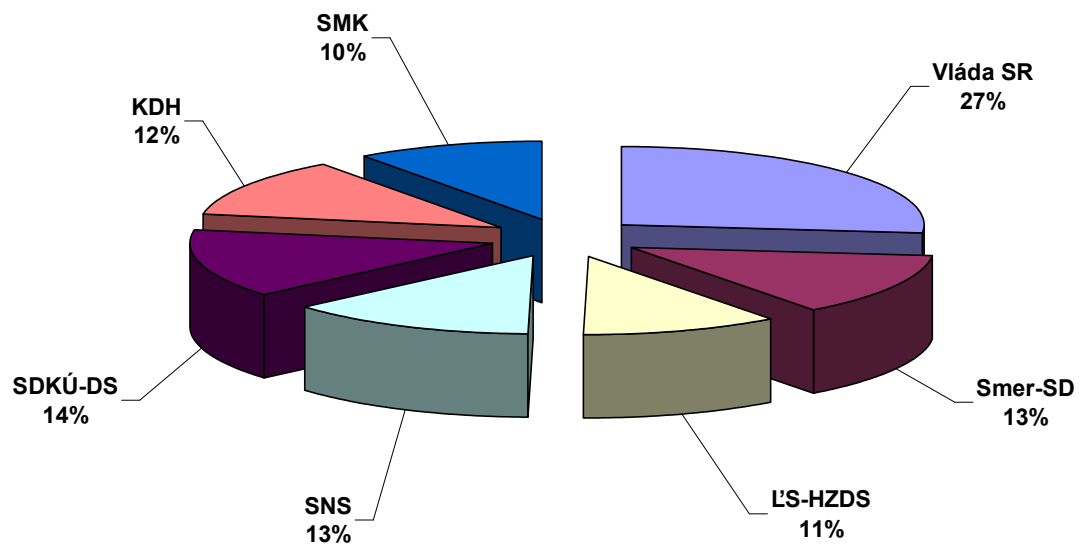

Príloha 2

graf č. 3 - Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v spravodajstve Rádia OKEY (15.9.2007 - 15.10.2007)

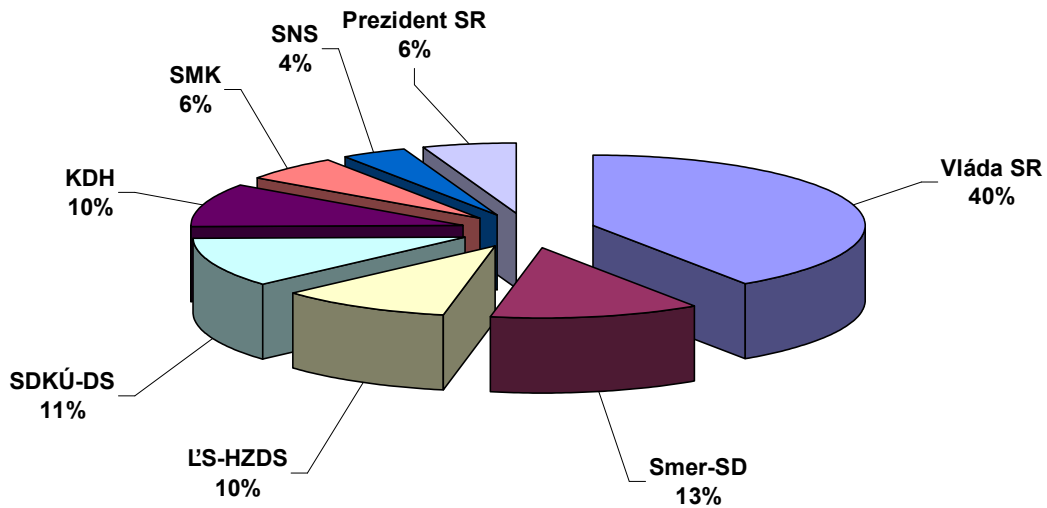

graf č. 4 - Priestor prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov vo Veľkých správach Rádia VIVA (15.9.2007 - 15.10.2007)

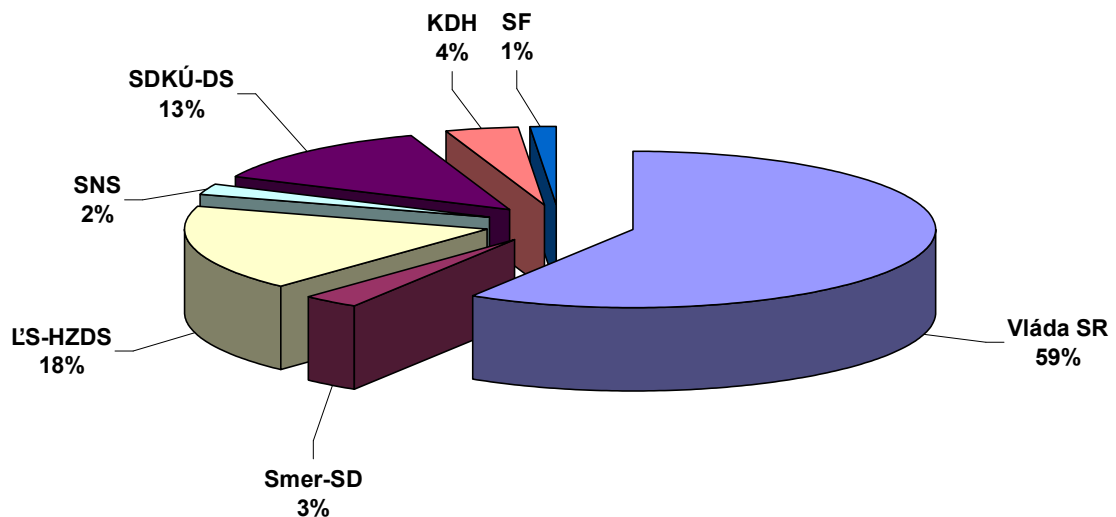

Príloha 3

graf č. 5 - Priestor priamej prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Rádiožurnále Slovenského rozhlasu (15.9.2007 - 15.10.2007)

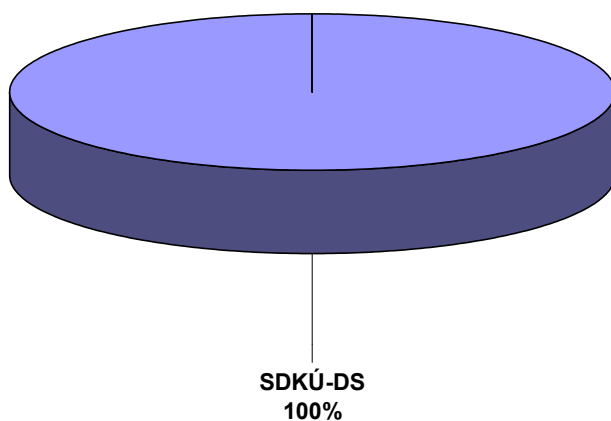

graf č. 6 - Priestor priamej prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v Infoexprese Rádia EXPRES (15.9.2007 - 15.10.2007)

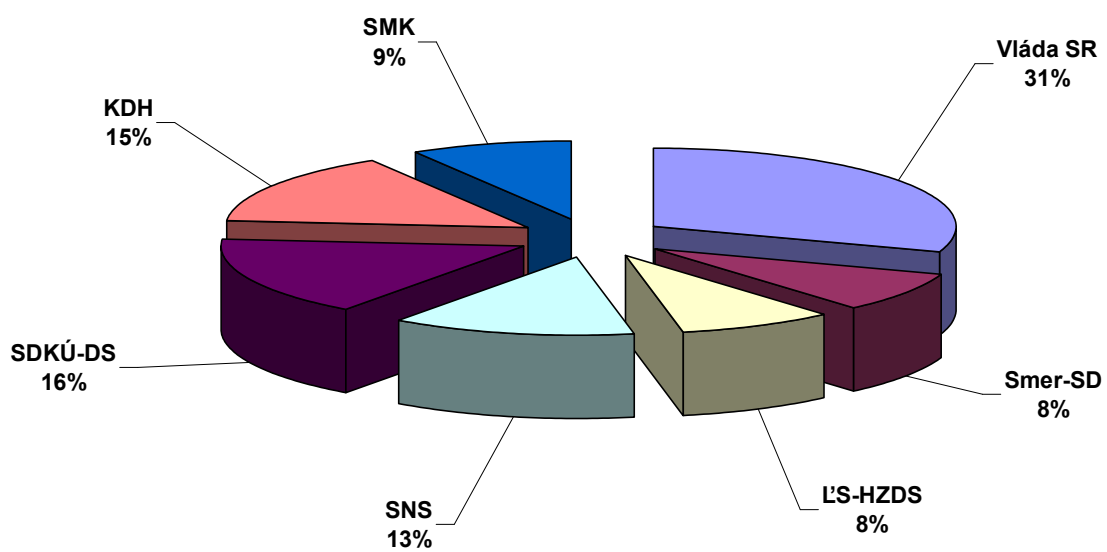

Príloha 4

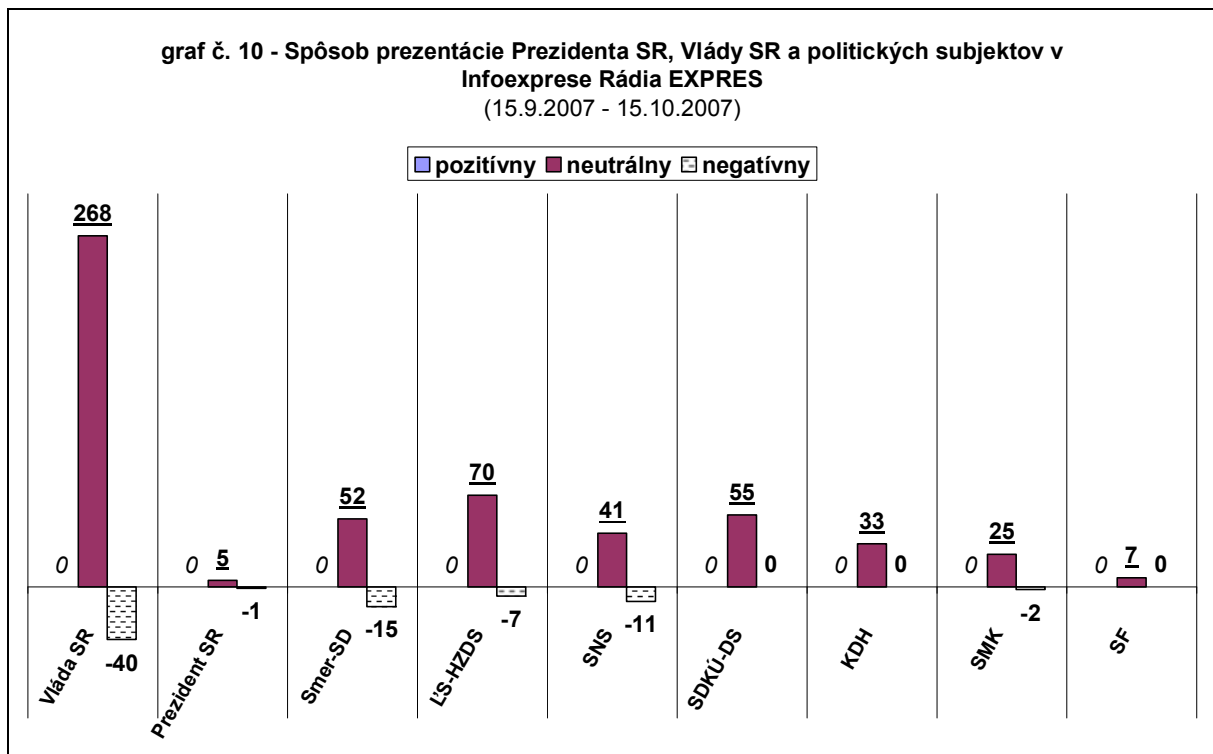
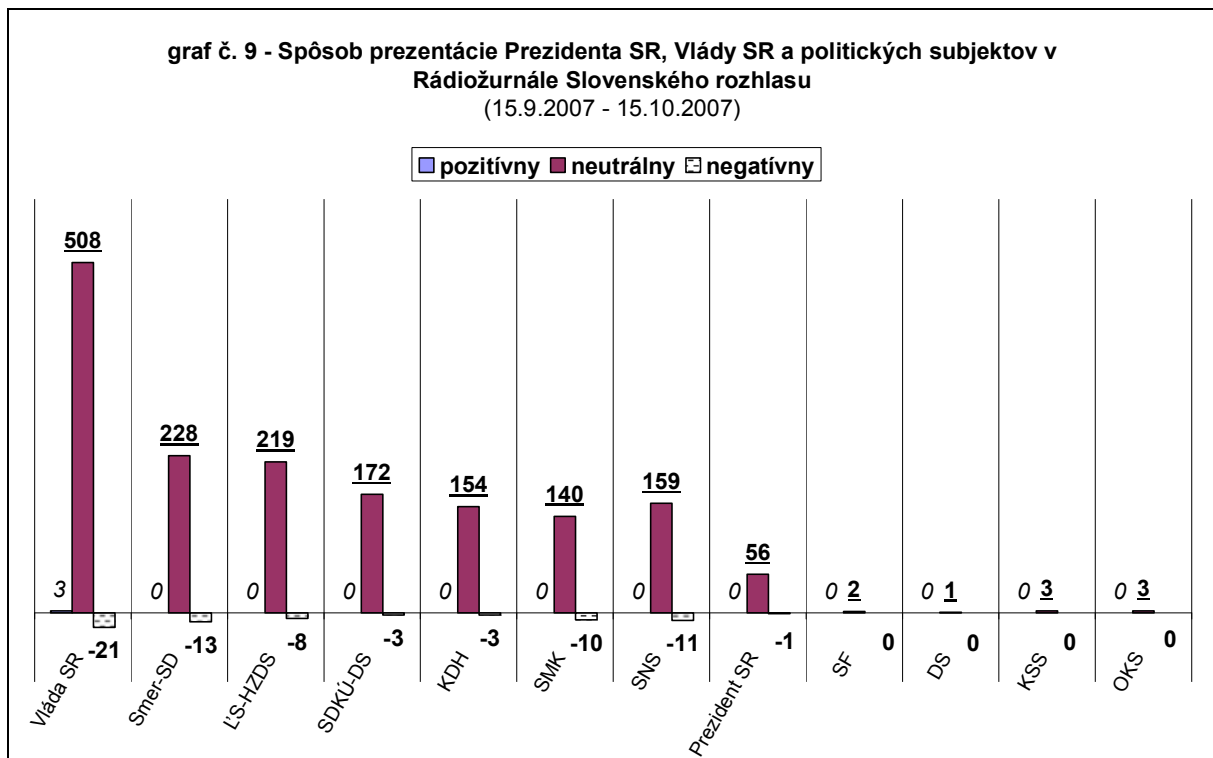
graf č. 7 - Priestor priamej prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov v spravodajstve Rádia OKEY
(15.9.2007 - 15.10.2007)

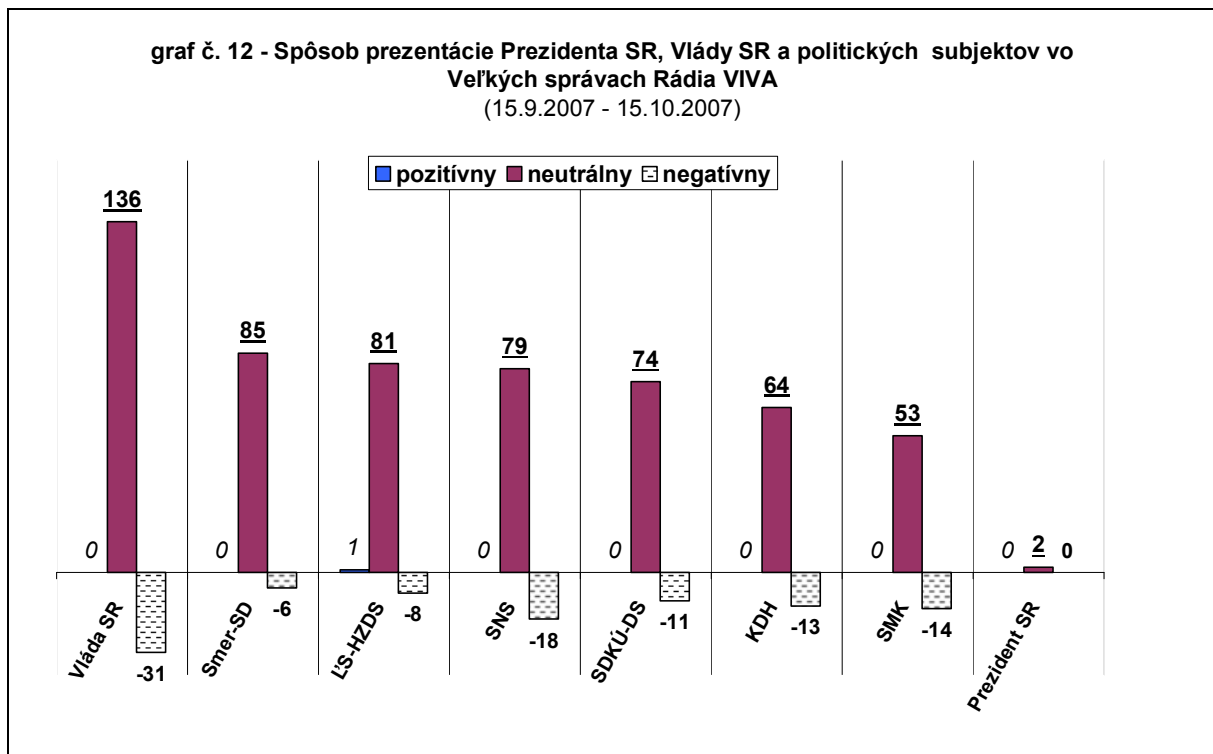
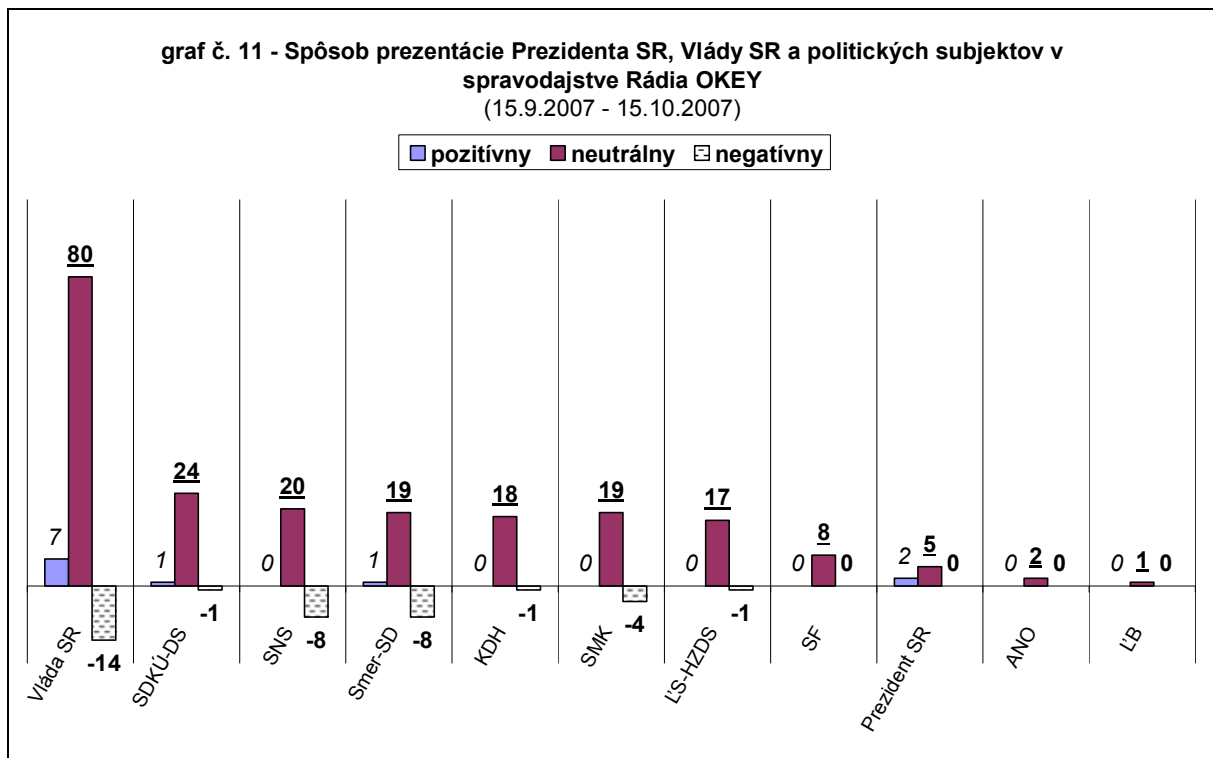
graf č. 8 - Priestor priamej prezentácie Prezidenta SR, Vlády SR a politických subjektov vo Veľkých správach Rádia VIVA
(15.9.2007 - 15.10.2007)

Príloha 5

Príloha 6

Príloha 7

Prepisy kontroverzných spravodajských príspevkov v programoch Infoexpres Rádia Expres

1. Infoexpres

17.9.2007, 12.00 h

Redaktor: „Už mesiac sa sociálni partneri nezišli pre nezáujem ministrov o sociálny dialóg. Ďalšie rokovanie tripartity naplánovali na dnes. Či sa konečne konalo nám povie naša reportérka Sandra Dovalová“.

Reportérka: „Ako sa hovorí, do tretice všetko dobré. Zástupcovia vlády sa na tretíkrát dokázali zísť na tripartite v dostatočnom počte. Predtým sa im to nepodarilo, hoci z 9. ministrov a takého istého počtu štátnych tajomníkov ako ich zástupcov stačí, aby sa zúčastnili aspoň štyria. Zamestnávateľa to už označili za úpadok sociálneho dialógu. Ministerka práce Viera Tomanová to pritom vyriešila po svojom a navrhla zaradiť do rady, ktorá sa má zaoberať sociálnymi otázkami, ďalších 5. ministrov, napríklad aj obrany alebo kultúry. Ako to dopadne uvidíme, každopádne dnes od rána rokujú zamestnávateľa, vláda a odborári najmä o návrhu štátneho rozpočtu na budúci rok a balíku zdravotníckych zákonov. O výsledku rokovania vás budeme informovať v ďalších správach“.

Príspevok obsahuje subjektívne hodnotenie rokovania tripartity vo forme komentárnych prvkov, ktoré neboli oddelené od informácií spravodajského charakteru. Za informáciu spravodajského charakteru možno považovať iba túto vetu, citujeme: ... „*dnes od rána rokujú zamestnávateľa, vláda a odborári najmä o návrhu štátneho rozpočtu na budúci rok a balíku zdravotníckych zákonov*“.

2. Infoexpres

19.9.2007, 12.00 h

Redaktorka: „Zarábate málo a chcete si požičať? Pre banku ste rizikový klient a vaša cesta k pôžičke sa na budúci rok pravdepodobne skomplikuje.

Podľa serveru Aktualne.sk totiž ministerstvo financií navrhuje zákon, ktorý menej zarábajúcich Slovákov obmedzí pri získavaní úverov.

Redaktorka: „Vláda chce totiž od budúceho roku zvýšiť bankám dane. Konkrétne by išlo o takzvané skryté zdanenie Bankám by sa obmedzila možnosť odpisovať pohľadávky po lehote splatnosti voči klientom neplatičom. Banky by tak mohli za rok prísť o vyše miliardu korún. A na to doplatia ľudia.

Ladislav Unčovský, riaditeľ Asociácie bánk: "Tí menej bonitní klienti vlastne si to odnesú v tom zmysle, že sa buď tam zvýšia úrokové sadzby, lebo sa zvýši riziková prirážka na toho klienta“.

Redaktorka: „Alebo banky menej zarábajúcim klientom obmedzia prístup k úverom. Naša

sociálna vláda tak síce podporuje hypotéky pre chudobnejších, no druhou rukou im však prístup k úverom komplikuje.

Jarka Vilhanová, Rádio Expres“.

Príspevok je nevyvážený, keďže neodznalo stanovisko kritizovaného subjektu - predstaviteľa ministerstva financií.

Príspevok obsahuje **komentatívne prvky**, vyjadrujúce subjektívne stanoviská redaktorky, čo **spochybňuje objektivitu a nestrannosť príspevku, ktorú bol vysielateľ povinný zabezpečiť podľa § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.**

3. Infoexpres

21.9.2007, 17.00 h

Lucia Hurajtová: *"Keď do funkcie ministra vnútra prišiel Robert Kaliňák, nakúpil pre seba a svojich kolegov luxusné audiny a Mercedesy. Nové klimatizované autá za takmer 2 miliardy by teraz mali dostať aj policajti v teréne. Časť vozidiel je určená aj pre ministerstvo obrany a Slovenský pozemkový fond“.*

Redaktor: *"Súčasnú autá chcú policajti vymeniť za nové do troch rokov. Nakúpia až 4-tisíc Octavií a Kii Ceed' s klimatizáciou. Aj keď nadštandardná výbava zvýšila ceny áut o 10-tisíc korún, ministerstvo vnútra je spokojné. Silvia Miháliková z tlačového odboru“.*

Silvia Miháliková, TO MV SR: *"Ide o cenu, ktorá má 17-percentnú zľavu. Asi 600-tisíc korún za jedno vozidlo, čo už zahŕňa aj policajnú výbavu“.*

Redaktor: **"Môžeme len dúfať, že policajti budú na komfortnejších autách zastavovať aj na nebezpečných úsekoch a nielen tam, kde sa ľahko vyberajú pokuty. Ratko Sudecký, Rádio Expres“.**

Príspevok obsahuje komentatívne prvky subjektívne hodnotiace prácu polície. Ich zaradenie do príspevku mohlo spochybniť jeho nestrannosť.

4. Infoexpres

24.9.2007, 12.00 h

Redaktorka: *"V luxusných apartmánoch pri mestskom parku v Košiciach je zakázané trvalo bývať. **Papaláši, vrátane predsedu parlamentu Pavla Pašku, tam ale bývať môžu.***

Redaktorka: *"Predseda Národnej rady Pavol Paška sa už v októbri sťahuje do dvojpodlažného luxusného apartmánu v Košiciach. Ide ale o pamiatkovú rezerváciu, kde je bývať zakázané. Stavba môže mať len športovo-rekreačné využitie, no investor s exarchitektom Košíc **prešli mestu cez rozum.** Podľa bývalého šéfarchitekta mesta Petra Murka sa ani v hoteli nevyučuje, že sa v ňom bude trvalo bývať. Zákon teda neporušili. **Mestu sa ale špekulácie Murka nepáčia. On sám tam dokonca bude bývať.***

Anonym: "Musel o tom vedieť od začiatku, ako hlavný architekt, na aké skutočné účely bude táto stavba použitá".

Redaktorka: "Dom za 30 miliónov postavila firma, ktorej šéf predstavenstva je Dušan Mach. Ten šéfuje dozornej rade spoločnosti, v ktorej orgánoch predtým pôsobil aj Paška. Obaja budú bývať v luxusnom dome. Mesto už pripravuje opatrenia, ktoré chce zapracovať do zákona, aby sa podobným špekuláciám predišlo.

Z Košíc Žanet Kopkášová, Rádio Expres".

Spochybnenie objektivity a vyváženosti príspevku z dôvodu neposkytnutia priestoru dotknutej, kritizovanej strane, predsedovi parlamentu, ako aj P.Murkovi.

Príspevok obsahuje subjektívne hodnotenia komentujúce budúce bývanie predsedu NR SR nepriamo označeného hanlivo ako papaláš. Ide o spochybnenie nestrannosti a objektivity daného príspevku.

5. Infoexpres

1.10.2007, 12.00 h

Redaktor: „Premiér Róbert Fico už nehľadá nepriateľov len medzi súkromnými firmami. Guvernéra Národnej banky, s ktorým sedí každý týždeň na rokovaní vlády, nepriamo obvinil z korupcie pri udeľovaní licencií dôchodkovým spoločnostiam“.

Redaktorka: "Šéf Národnej banky Ivan Šramko viackrát poprel Ficove tvrdenia o tom, že 2. pilier je rizikový a DSS-ky sa podobajú nebankovým subjektom".

Ivan Šramko, guvernér NBS: "Ten systém je bezpečný, to znamená, že má mnoho spôsobov a kým sú garantované to, že nebudú sa akceptovať individuálne omyly v investovaní".

Redaktorka: "Zdá sa, že premiérovi pretiekol pohár trpezlivosti a Šramka obvinil z toho, že zodpovedal za rozdeľovanie licencií DSS-kám a preto k nim má bližší vzťah. Dodal, že sám sa môže vyjadrovať slobodne, pretože jeho nikto nepodplatil. Podľa analytikov však systém licencií vylučoval špekulácie. Dostal ju každý, kto splnil podmienky".

Martin Chren, Nadácia F. A. Hayeka: "Kritériá na udeľovanie licencií boli nastavované tak, aby ich mohli získať len renomované finančné inštitúcie".

Redaktorka: "Nie je to prvý prípad keď premiér ostro kritizuje tých, ktorí majú iný názor. Alexandra Dovalová, Rádio Expres".

Príspevok obsahuje komentatívne prvky spochybňujúce jeho nestrannosť a objektívu.

6. Infoexpres

2.10.2007, 17.00

h

Mária Kašiarová: **"Blíži sa koniec roka a s ním aj mohutné miňanie peňazí daňových poplatníkov. Na ministerstvách sa začnú nakupovať kopírky, autá, vyplácať odmeny. Tak tomu bolo za iných vlád a inak tomu pravdepodobne nebude ani za vlády tejto"**.

Redaktor: "Na konci roka už totiž rozpočtové organizácie vedia, koľko im z rozpočtu ostalo a tak to zvyknú minúť takmer do poslednej koruny. Podľa analytika INESS Radovana Ďurana je to vidno aj na mzdových výdavkoch".

Radovan Ďurana, analytik INESS: "Tie takmer programovo sú vyčerpané na sto percent i napriek tomu, že obsadenosť počtu miest na ministerstvách nie je nikdy stopercentná".

Redaktor: **"Dôvod je jednoduchý. Úradníci nie sú motivovaní šetriť. Ich úlohou je len neprekročiť rozpočet a nie ho znížiť. Za šetrenie totiž štát neodmeňuje"**.

Radovan Ďurana, analytik INESS: "To, čo je prirodzené v súkromnom sektore, to znamená, že akcionár odmení manažéra za to, že ušetril, tak to nefunguje vo verejnej správe".

Redaktor: **"Pravidelné koncoročné miňanie by tento raz mohlo zastaviť euro. Rozpočtová diera totiž ohrozuje jeho prijatie a tak sa možno na ministerstvách budú ut'ahovať opasky. Michal Ivanička, Rádio Expres"**.

Vysielateľ neposkytol priestor kritizovanej strane, aspoň jednému z ministrov súčasnej vlády. Príspevok má viac charakter komentára, ako spravodajskej informácie. Názory a hodnotiaci komentár neboli oddelené od informácií spravodajského charakteru.

7. Infoexpres

3.10.2007, 12.00 h

Redaktorka: "Premiér Robert Fico sa podľa ochranárov znovu správal ako jadrový lobista. Na stretnutí s prezidentom Nicolasom Sarkozym obhajoval predovšetkým záujmy jadrového priemyslu na Slovensku.

Redaktorka: „Združenie Za matku Zem opakovane kritizuje vládu za podporu jadrového priemyslu. Jadrové reaktory u nás sa snaží dostavať úzka skupina firiem a premiér sa vo Francúzsku, podľa ochranárov, zasadil za ich záujmy“.

Robert Fico, premiér: "Keďže Slovensko uvažuje nielen o dostavbe Mochoviec, ale uvažuje o novom bloku v Jaslovských Bohuniciach a významnom dovoze elektrickej energie z Ukrajiny, tu sa vytvára pomerne veľký priestor pre spoločnosti z francúzskeho prostredia".

Redaktorka: **"Práve Francúzsko je európskym odstrašujúcim príkladom toho, ako jadrové firmy doslova ovládli parlament a celý trh s energiou. Vymohli si vysoké štátne dotácie a tak"**

zlikvidovali konkurenciu. Odborníci už dlho upozorňujú, že niečo podobné hrozí aj Slovensku“.

Manipulatívny príspevok, prezentujúci návštevu premiéra len v negatívnej polohe. V príspevku absentovali základné dôležité informácie týkajúce účelu návštevy R. Fica vo Francúzsku, ktorými boli – navrhnutie nového strategického partnerstva N. Sarkozym medzi Francúzskom a SR, partnerstvo o európskych otázkach, spolupráci v energetike, v oblasti obrany a výzbroje, podpora Francúzska pri zavedení eura.

8. Infoexpres

3.10.2007, 12.00 h

Redaktorka: „Dohadzovanie štátnych zákaziek kamarátom, stranickým sponzorom a spriazneným firmám sa prestáva páčiť Úradu pre verejné obstarávanie aj mimovládny organizáciám. Úrad chce elektronické verejné obstarávanie, o ktorom v týchto chvíľach rozhoduje vláda, mimovládky zas žiadajú menej priamych zadaní“.

Redaktor: „Samotný elektronický systém dohadzovaniu kšeftov výraznejšie nezabráni, rozhodovanie o zákazkách totiž stále ostane v rukách ministerstiev. Tie síce majú povinnosť vypisovať verejné súťaže, často si však nájdú dôvod prečo zadať zákazku priamo. Podľa správy Transparency International Slovensko približne polovica z 80 miliárd korún, ktoré štát ročne platí dodávateľom, sa zadáva netransparentným spôsobom. Pomôcť by mohlo centralizované obstarávanie. Cez neho by ministerstvá nakupovali spoločne a tým pádom aj lacnejšie. Michal Ivanička, Rádio Expres“.

Príspevok má charakter kritického komentára, nie správy. Obsahuje príznakové (dohadzovanie kšeftov) a slangové výrazy (mimovládky), ktoré sú v serióznom spravodajstve neprípustné.

9. Infoexpres

4.10.2007, 12.00 h

Redaktor: „O zhoršení slovensko-maďarských vzťahov sa hovorilo už aj pred rokom pri kauze Hedviga Malinová. Ďalší silný argument polície v tomto prípade je neistý. Študentka tvrdila, že ju útočník okradol a osobné doklady jej neskôr poslal poštou. Podľa polície si ale celý útok vymyslela, lebo na obálke objavili jej DNA. Výsledok expertízy je však iný“.

Redaktor:“Minister vnútra Robert Kaliňák a policajný prezident Ján Packa na tlačovej konferencii v živom vysielaní pred rokom Malinovú obviňovali, že si útok vymyslela. Viackrát zopakovali, že Hedviga zalepila a poslala obálku sama, lebo stopy jej slín sú po celej dĺžke lepiaceho pásu. Výsledky expertízy, ku ktorým sa dostali viaceré médiá ale ukazujú, že Malinovej sliny boli iba na prilepenej známke, čo Hedviga nepopiera. Minister a šéf polície teda povolili uzdu fantázii a vymysleli si argumenty nad rámec vyšetrovacieho spisu. Svoje tvrdenia teraz odmietajú komentovať, vraj aby neovplyvnili vyšetrovanie. Rovnaký argument

na to, aby sa nevyjadril, použil aj generálny prokurátor Dobroslav Trnka. Ratko Sudecký, Rádio Expres“.

Daný príspevok má charakter komentára ilustrujúceho zhoršenie slovensko-maďarských vzťahov nielen v súčasnosti, ale aj pred rokom, ktorého spúšťáčom bola kauza H. Malinovej. Daný hodnotiaci komentár nebol oddelený od informácií spravodajského charakteru, čo nemožno považovať za súlad s § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

10. Infoexpres

11.10.2007, 12.00 h,

Úvod: “Túžba vlády po zavedení eura je silnejšia než starostlivosť o zdravie ľudí. Koalícia sa dohodla, že za svojich poistencov bude štát platiť viac. Daný sľub však nedodržala“.

Redaktor: “Zdravotníctvo malo zo štátneho rozpočtu dostať o 6 miliárd viac než vlani. Vláda však tvrdí, že by to ohrozilo prijatie eura, preto sa rozhodla, že zaplatí len polovicu zo sľúbenej sumy. Podľa Andreja Szalaya zo zdravotníckych odborov to nestačí a problémy v nemocniciach sa budú stupňovať“.

Andrej Szalay, zdravotnícke odbory: “Teraz si to prispôsobujú, ako im to vyhovuje. To nie je plnenie programového vyhlásenia“.

Redaktor: “Namiesto očakávaných 6 miliárd prinesú zvýšené platby štátu do systému len 1 miliardu. Inými slovami, keby tieto peniaze dostali priamo nemocnice, každá by získala len 8 miliónov. To však zďaleka nestačí ani na zaplatenie dlhov, ani na zvýšenie plátov personálu. Ratko Sudecký, Rádio Expres“.

Redaktor komentoval platby štátu za jeho poistencov. **Neposkytol priestor kritizovanej strane – predstaviteľovi vlády, v danom prípade ministrovi zdravotníctva.**

Príspevok obsahuje komentatívne prvky. Navyše, subjektívne hodnotenie spochybňuje objektivitu a nestrannosť daného spravodajského príspevku.

11. Infoexpres

12.10.2007, 12.00 h

Redaktor: “Vláda potrebuje peniaze do rozpočtu, ale stále nevie ako k nim prísť. Tak to vyzerá aj niekoľko dní pred rokovaním parlamentu o dôchodkových zmenách. Premiér Robert Fico vyhlásil, že novela má priniesť aspoň 2 miliardy korún, inak budú musieť iné rezorty na budúci rok šetriť“.

Redaktorka: “Koalícia sa stále nedohodla na požiadavkách HZDS, ktoré podporu zákona podmieňuje, napríklad garantovaným dôchodkovým fondom, či možným znížením odvodov do II. piliera. Tento týždeň preto bojkotovala parlamentný sociálny výbor, ktorý mal zmeny prerokovať. Šéf výboru a poslanec HZDS Jozef Halecký pripúšťa, že rovnako to môže dopadnúť aj v pondelok, tesne pred začiatkom parlamentnej schôdze“.

Jozef Halecký (ĽS-HZDS), šéf parlamentného sociálneho výboru, poslanec NR SR: "Uvidíme, asi sa čaká ešte na dohodu".

Premiér Fico potvrdil, že jednotný názor v koalícii stále nie je.

Robert Fico, premiér: "My za Smer - Sociálnu demokraciu presadzujeme štandardné otvorenie a zdobrovoľnenie systému".

Redaktorka: "**Koalícia tak bude podľa všetkého namiesto vecnej diskusie o dôchodkoch len na poslednú chvíľu zháňať záplaty na rozpočet.**

Alexandra Dovalová, Rádio Expres".

Príspevok obsahuje komentatívne prvky subjektívne hodnotiace (sponchybňujúce) konanie vlády a vládnej koalície ohľadom navrhovaných zmien v penzijnom systéme, aj s ohľadom na priechodnosť budúročného štátneho rozpočtu v parlamente. Uvedené prvky sponchybňujú nestrannosť a objektivitu daného spravodajského príspevku.

12. Infoexpres

15.10.2007, 12.00 h

Redaktorka: "**Premiér Robert Fico si opäť našiel triedneho nepriateľa. Po rafinérii a DSS-kách si vzal na mušku obchodné reťazce**".

Redaktor: „Veľké supermarkety stoja podľa šéfa Smeru za prílišným zdražovaním základných potravín. Zodpovední ministri majú zakročiť.

Robert Fico, predseda vlády: "Je predsa nenormálne, aby najväčšiu položku na celej cene tovaru, ktorý sa predáva, mali obchodné reťazce".

Redaktor: „Obchodníci kritiku odmietajú. Ceny rastú v celej EÚ, za čo môže slabá úroda obilia, ale aj rozbehnutie výroby biopalív".

Miroslav Kusý, politológ: "Pán premiér vlastne stále hľadá nejakého nepriateľa. To je len bomba, ktorá vybuchne a ktorá má verejnosti avizovať - vidíte, to sú tí škaredí chlapi".

Redaktor: „Zdražovanie by podľa premiéra mohlo ohroziť aj prijatie eura, pretože môže zvýšiť infláciu".

Martin Lenko, analytik VÚB: "Plnenie maastrichtského inflačného kritéria by pre Slovensko nemalo byť ohrozené".

Ak by aj vláda chcela zákonom obmedziť obchodné reťazce, môže naraziť na odpor Európskej komisie, ktorá sa ich zastala už v minulosti. Michal Račko, Rádio Expres".

Príspevok obsahuje komentatívne prvky, ktoré majú charakter subjektívneho hodnotenia postoja premiéra k zdražovaniu základných potravín obchodnými reťazcami, ako aj možného postoja vlády v danej oblasti. Z tohto dôvodu nemožno považovať príspevok za objektívny a nestranný.

Záver

Vzhľadom na uvedené máme za to, že odvysielaním vyššie citovaných príspevkov v spravodajskom programe Infoexpres v dňoch:

- 17.9.2007 o 12.00 h (Zástupcovia vlády sa dnes na tretíkrát dokázali zísť na tripartite v dostatočnom počte)
- 19.9.2007 o 12.00 h (Ministerstvo financií navrhuje zákon, ktorý menej zarábajúcich Slovákov obmedzí pri získavaní úverov)
- 21.9.2007 o 17.00 h (Nové autá pre policajný zbor)
- 24.9.2007 o 12.00 h (V luxusných apartmánoch pri mestskom parku v Košiciach je *zakázané* trvalo bývať, papaláši, vrátane predsedu parlamentu Pavla Pašku, tam ale bývať môžu)
- 1.10.2007 o 12.00 h (Robert Fico nepriamo obvinil guvernéra NBS z korupcie pri udeľovaní licencií DSS-kám)
- 2.10.2007 o 17.00 h (Ministerstvá nie sú motivované šetriť)
- 3.10.2007 o 12.00 h (Dohadzovanie štátnych zákaziek kamarátom, straníckym sponzorom a spriazneným firmám sa prestáva páčiť ÚVO aj mimovládnym organizáciám)
- 4.10.2007 o 12.00 h (O zhoršení slovensko-maďarských vzťahov sa hovorilo už aj pred rokom pri kauze Hedviga Malinová)
- 11.10.2007 o 12.00 h (Túžba vlády po zavedení eura je silnejšia než starostlivosť o zdravie ľudí)
- 12.10.2007 o 12.00 h (Koalícia sa stále nedohodla na požiadavkách HZDS, ktoré podporu zákona podmieňuje napríklad garantovaným dôchodkovým fondom, či možným znížením odvodov do II. piliera)
- 15.10.2007 o 12.00 h (Veľké supermarkety stoja, podľa Roberta Fica, za prílišným zdražovaním základných potravín)

mohol vysielateľ porušiť ustanovenie § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Navrhujeme preto, ak sa Rada stotožní s naším stanoviskom, začatie správneho konania vo veci.

Prepisy spravodajských príspevkov Rádia VIVA

➤ 20.9.2007 - Príspevok o drogách na školách

Redaktor: „S našim príbehom z Martina sme oslovili aj politikov, ktorí majú školstvo, dá sa povedať, pod palcom. **Možno to niekomu vyrazí dych, ale v jedom sa zhodli. Nikoho to neprekvapilo. Ktovie, čo povedia rodičia, ktorých sa drogové peklo priamo týka, na takúto reakciu ministra školstva Jána Micolaja.**“

Ján Micolaj, minister školstva: „Ide o naozaj veľmi zložitý a vážny problém, ktorý sa nesmie v žiadnom prípade podceňovať. No tak my z Ministerstva školstva musíme chystať systémové veci, čiže my musíme nastaviť celý ten mechanizmus výchovy vzdelávania v školách tak, aby deti nenapadlo brať drogy.“

Redaktor: „Bývalý rektor Univerzity Komenského Ferdinand Devínsky dnes šéfuje parlamentnému výboru pre vzdelanie, vedu, mládež a šport.“

Ferdinand Devínsky, predseda Výboru NR SR pre vzdelanie, mládež, vedu a šport: „Neprekvapilo ma, lebo si myslím, že to je tak, ako som povedal, v celom svete tak, ale som z toho smutný a že sa to nepodarí ani na škole zamedziť tomuto, tak z toho som aj nešťastný.“

Slová redaktora: „...**Možno to niekomu vyrazí dych, ale v jedom sa zhodli. Nikoho to neprekvapilo. Ktovie, čo povedia rodičia, ktorých sa drogové peklo priamo týka, na takúto reakciu ministra školstva Jána Micolaja.**“, **nepovažujeme za objektívne**, pretože redaktor nimi **komentuje** vyjadrenia politikov a zámerne umelo vyvoláva dojem, že si nedostatočne plnia svoju funkciu vzhľadom na vzniknutú situáciu.

➤ 20.9.2007 - Príspevok o rokovaní o II. dôchodkovom pilieri

Redaktor: „Koaličná kríza kvôli dôchodkom v priamom prenose. Na parlamentných chodbách bol dnes veľký rozruch. Podľa informácií zo Smer-u, mal dnes popoludní Róbert Fico naplánované stretnutie s Vladimírom Mečiarom. Žiadne sa ale nekonalo. Vzápätí sa v priestoroch poslaneckého klubu stretlo najvyššie vedenie Smer-u. Vonku čakali aj novinári, no od premiéra sa nedozvedeli ani slovo. Doslova si medzi nimi prerazil cestu.“

Novinári (zo záznamu): „Pán predseda, môžeme na minútku?“

Róbert Fico (zo záznamu): „Ak dovolíte.“

Novinári (zo záznamu): „Aaau...“, „Ako ste sa dohodli?“, „To čo...“, „To nemyslíte vážne, ale že?“, „Zas treba oceniť, že aspoň nebúcha lakťami.“

Redaktor: „Všetko sa to deje kvôli návrhu ministerky práce Viery Tomanovej, ktorým chce otvoriť druhý dôchodkový pilier. Vladimír Mečiar už v rozprave naznačil, že návrh by mali stiahnuť. V parlamente to všetko sleduje aj reportérka Rádia VIVA, Martina Dratvová. Tá nám už teraz povie, či sa predsedovia nakoniec nejako dohodli?“

Redaktorka: „Pred chvíľou sme boli svedkami **hotovej šou** v parlamente. Po celom dni dohadov šéf HZDS, Vladimír Mečiar, nakoniec navrhol, aby Zákon o sociálnom poistení preložili až na budúcu schôdzu. Takýto návrh však môžu dať len tri poslanecké kluby spoločne. Vzápätí na to sa teda pridalo, podotýkam, opozičné SDKÚ a potom aj KDH. Tým pádom poslanci museli o návrhu hlasovať. A výsledok? **Márna snaha**, parlament nebol uznášaniaschopný. **Takže Mečiarovi to dnes nevyšlo.**“

Redaktor: „Mať, čo teda bude nasledovať?“

Redaktor: „Rokovanie pokračuje Ďalej. Zákon o sociálnom poistení však príde na rad zrejme až zajtra. Viacerí poslanci za HZDS už ale avizovali, že zaň nezahlasujú a pravidlá sú také, že ak návrh neprejde, najbližší polrok ho nemôžu dať znovu do parlamentu.“

Vyznačená slová redaktorky považujeme za samoučelové a **komentatívne, spochybnujúce nestrannosť príspevku.**

➤ **21.9.2007 - Príspevok o rokovaní parlamentu o návrhu zákona o sociálnom poistení**

Redaktorka (pri čítaní titulov správ v úvode relácie): „Poslancom sa podaril dnes priam kúzelnický trik, v parlamente boli aj neboli.“

Redaktorka: „**Hotový cirkus. Takto to dnes vyzeralo v parlamente.** Poslanci mali na programe Zákon o sociálnom poistení a všetci očakávali siahodlhú a tvrdú rozpravu o našich dôchodkoch. Udalosti však nabrali rýchly spád a poslanci za KDH mali vtipnú chvíľku.“

Redaktorka: „Piatok v parlamente sa začal netradične. Kým sa predsedajúca Anna Belousovová snažila vyvolávať poslancov prihlásených do rozpravy, väčšina z nich sedela v bufete na raňajkách.“

Anna Belousovová, predsedajúca NR SR: „Oni tu nie sú. Vyhlasujem všeobecnú rozpravu k tomuto bodu za skončení.“

Redaktorka: „Ukázalo sa, že toto celé je obyčajná stratégia, aby sa skončilo čo najskôr. Hlasovať sa malo štandardne o jedenástej **a tu sa poslanci skutočne predviedli.** Napriek tomu, že ich sedelo v sále viac ako 120, väčšina z nich sa neprezentovala, čím sa parlament stal uznášaniaschopný. Túto chvíľu využil **známy maskot** národnej rady, kresťanský demokrat František Mikloško.“

František Mikloško, poslanec KDH: „*Pán predsedu, prosím, mám procedurálny návrh. Buďte taký dobrý a zariadte, aby okamžite a neodkladne prišiel do sály pán Vladimír Mečiar, pretože nevieme v opozícii, čo máme robiť.*“

Pavol Paška, predseda NR SR: "*Pán poslanec, beriem na vedomie, ale žiaľ, nedám o tomto návrhu hlasovať, lebo neviem, o čom by sme hlasovali.*"

Redaktorka: „*Po Mikloškovi pokračoval s veselým procedurálnym návrhom aj jeho stranícky kolega Daniel Lipšic. Spomenul si totiž na incident pri schvaľovaní programového vyhlásenia vlády, kedy šéf HZDS nestihol prísť na hlasovanie vraj preto, že nemal kde zaparkovať.*“

Daniel Lipšic, poslanec KDH: "*Keďže je zjavne problém s parkovaním, by som navrhol, keby člen každého poslaneckého klubu uvoľnil jedno miesto v garáži, aby neprítomný poslanec nemal problémy s obiehaním parlamentu, mohol zaparkovať a prísť do rokovacej sály.*"

Pavol Paška, predseda NR SR: "*Dobre. Ďakujem pekne. Ani, o tomto pravdepodobne nemá zmysel hlasovať.*"

V príspevku boli redaktorkou použité **komentatívne prvky**, z ktorých bol citel'ný postoj redaktorky k téme a zámer bulvarizovať zasadnutia parlamentu.

➤ **26.9.2007 - Príspevok o rokovaní vlády v Tisovci**

Redaktor (pri čítaní titulov správ v úvode relácie): „*Darček od vlády. Za televíziu a rozhlas má platiť každý, kto má doma elektrinu.*“

Redaktor: „*Kvôli našim ministrom si dnes museli v Tisovci poriadne privstať ešte aj zametači. Začínali totiž o dve hodiny skôr. Ešte pred rokovaním vlády tam totiž muselo byť všetko dokonalé, vrátane čerstvo natretého zábradlia či vynoveného priechodu pre chodcov. Ministri to ocenili po svojom. Zo svojho výjazdového rokovania ľuďom odkázali, že koncesionárske poplatky bude platiť každý, kto má doma elektrinu. Podľa Róberta Fica, vláda chce veľmi rýchlo vyriešiť aj nevysporiadané pozemky pod stavbami. Tieto resty totiž ohrozujú čerpanie fondov.*“

Róbert Fico, premiér: „*Jednoducho nie je možné pristúpiť k tomu, že niekto sa zrazu prihlási po 150-tich rokoch k nejakému pozemku, ktorý je pod cestou. Tá cesta je tam od veky a bude vydierať štát. Pristúpime ku generálnej norme a táto generálna norma vysporiada pozemky pod takýmito nehnuteľnosťami, ktoré prešli pod mestá a obce a vyššie územné celky.*“

Redaktor: „*Novinárov samozrejme zaujímalo aj to, čo si premiér myslí o vulgárnom slovníku svojho koalíčného partnera Jána Slotu. Len pripomíname, že ten najnovšie šéfa SMK nazval zvratom a zhnitým lajnom. Pri tejto otázke bol však už Róbert Fico veľmi stručný.*“

Róbert Fico, premiér: „Budem na ňu reagovať až zajtra. Pretože ako náhle dnes niečo poviem na adresu pána Slotu, tak celý výstup z Tisovca bude moja reakcia na pána Slotu. Takže budem na to reagovať zajtra. Ďakujem pekne.“

Príspevok bol podľa nášho názoru **spracovaný tendenčne**. Z nami vyššie hrubo vyznačených vyjadrení redaktora bolo cítiť postoj autora k danej téme. Vyznačené vyjadrenia **redaktora mali komentatívny charakter a nepovažujeme ich za nestranné**.

➤ **1.10.2007 - Príspevok o petícii proti zmenách v II. dôchodkovom pilieri**

Redaktorka: „Košičania v lete na svojej hlavnej ulici hrávali obrovský šach. Dnes im tam SDKÚ rozohrala inú partičku. Sám expremiér Mikuláš Dzurinda odštartoval petíciu, ktorou chce dať šach mat predsedovi vlády a snahám o zmeny v II. pilieri dôchodkového poistenia.“

Redaktor: „SDKÚ dnes rozbehla petičnú akciu vo viacerých slovenských mestách. Jej politici sa snažia zozbierať minimálne 100 000 podpisov na ochranu II. piliera dôchodkového poistenia. Ako vravia, ide tu totiž o veľké peniaze. Predseda SDKÚ, Mikuláš Dzurinda.“

Mikuláš Dzurinda, predseda SDKÚ: „Pána Fica dráždi tých 43 miliard. On by ich vedel rozflákať, rozhádzať za niekoľko mesiacov veľmi populistickým spôsobom, aby si kupoval voličov.“

Redaktor: „Pokiaľ petíciu podpíše dostatočný počet ľudí, bude sa ňou musieť zaoberať Národná rada. Mikuláš Dzurinda je totiž presvedčený o tom, že peniaze ľudí v II. dôchodkovom pilieri nie sú ohrozené.“

Mikuláš Dzurinda, predseda SDKÚ: „Preto zo všetkých síl budeme ľuďom vysvetľovať, aby si nenechali svoje peniaze ukradnúť, aby ich nenechali znárodniť tak, ako to urobili komunisti v 1948.“

Redaktor: „Reakcie Košičanov na petičnú akciu sú rôzne. Niektorí ju podpísali okamžite, iní vravia, že v II. pilieri nie sú vôbec. No a mladí ľudia, tí sa na celej akcii dobre bavili.“

Opýtaný 1: „Čo tu chce ten banán mirinda.“

Opýtaný 2: „Akým spôsobom? Na vlastný účet. Tam si vkladám ja, tam mi vkladá otec, tam mi chodia z brigády peniaze a tak.“

Redaktor: „Z Košíc Marko Rybka, Rádio VIVA.“

V príspevku odznegli na adresu Róberta Fica kritické vyjadrenia, na ktoré nemal možnosť reagovať. Nebol mu poskytnutý priestor na vyjadrenie, čím **vysielateľ**, podľa nášho názoru, **nezabezpečil objektivitu a nestrannosť príspevku** v spravodajskom programe.

➤ **1.10.2007 - Príspevok o vyjadreniach Róberta Fica o dôchodcovských správcoch spoločnostiach**

Redaktorka: „*Premiér Róbert Fico opäť hovoril o DSS-kách a opäť nemal presné informácie o tom, ako veci fungujú. Ukázalo sa to potom, ako na jeho výroky v jednej z rozhlasových diskusií zareagovali odborníci. Išlo už tradične o dôchodkové správcoch spoločnostiach a pridal aj uplácenie.*“

Redaktorka: „*K tejto problematike sa cez víkend vyjadroval Róbert Fico v relácii Slovenského rozhlasu. Vytiahol to dnes denník SME. Vzápätí Národná banka na svojej stránke upozornila, že premiér podával nesprávne informácie. Na ukážke z relácie reaguje Radoslav Kuruc z Tlačového oddelenia Národnej banky Slovenska.*“

Róbert Fico, premiér SR: „*Guvernér Národnej banky pri samozrejme všetkej úcte k tejto funkcii zodpovedal za rozdeľovanie licencií.*“

Radoslav Kuruc, Tlačové oddelenie NBS: „*Národná banka Slovenska žiadne licencie nevydala, nemala na to v tom čase oprávnenie.*“

Martina Dratvová, redaktorka: „*Predseda vlády hovoril aj o istom vzťahu guvernéra NBS.*“

Robert Fico, premiér SR: „*Je celkom prirodzené, že má dnes pozitívnejší vzťah k dôchodkovým správcoch spoločnostiach ako má vláda, ktorej som predseda.*“

Radoslav Kuruc, Tlačové oddelenie NBS: „*Guvernér NBS nemá žiaden pozitívnejší alebo negatívnejší vzťah k dôchodkovým správcoch spoločnostiach.*“

Martina Dratvová, redaktorka: „*Premiér dokonca v Sobotných dialógoch opakovane naznačoval, že pri rozdávaní licencií v 2004 mohli DSS-ky podplácať. Peter Socha z Asociácie dôchodkových správcoch spoločnostiach takéto niečo vylúčil.*“

Róbert Fico, premiér SR: „*Ja som nezobral žiadny úplatok ani pri pridelení licencií, ani pri ničom inom.*“

Peter Socha, Asociácia dôchodkových správcoch spoločnostiach: „*Proces licencovania bol jasne definovaný zákonom. Boli stanovené veľmi prísne podmienky, ktoré jednotlivé spoločnosti museli splniť. Viacej k tomu asi nemáme čo dodať.*“

Martina Dratvová, redaktorka: „*Politický analytik Grigorij Mesežnikov hodnotí nepresné a nepravdivé vyjadrenia Róberta Fica ako znak toho, že nie je dostatočne pripravený na vládnutie.*“

Grigorij Mesežnikov, politický analytik: „*Jeho snaha získať a udržať moc je podstatne väčšia než reálna profesionálna pripravenosť na kvalifikované vládnutie.*“

Príspevok bol venovaný kritike vyjadrení Róberta Fica, ktoré boli označené ako nepravdivé. Z toho dôvodu ich teda nemožno pokladať za priestor venovaný vyjadreniu sa Róberta Fica ku kritike svojej osoby. Z uvedeného dôvodu sa nazdávame, že spracovanie príspevku **nie je nestranné a objektívne**.

➤ **10.10.2007 - Príspevok o vyjadrení Ministerstva práce a sociálnych vecí ku kauze Privilégium**

Redaktorka: „Máme tu ďalší diel kauzy Privilégium. Ministerstvo práce sa dnes rozhodlo, že nebude poskytovať žiadne informácie. Na 10. október sme však netrpezlivo čakali práve kvôli tomu, že sme sa mali dozvedieť podmienky, za akých má organizácia vrátiť dvojmiliónovú dotáciu.“

Redaktorka: „**Hotové dobrodružstvo.** Už tretí deň sa snažíme od Ministerstva práce zistiť, ako to bude s vrátením dotácie? Pred mesiacom sľúbili, že práve najneskôr dnes pripravia podmienky dohody, ako je termín či sankcie. Na ukážku ponúkame úryvky z niektorých telefonátov s hovorkyňou rezortu Oľgou Škorecovou.“

Záznamník: „Číslo, ktoré voláte, je momentálne nedostupné.“

Oľga Škorecová, hovorkyňa Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny: „Pani Dratvová, prosím Vás, dajte mi dýchať. Ja sa Vám ozvem. Dobré? No, ale čo chcete odo mňa?“

Redaktorka: „Chceli sme len to, čo mala hovorkyňa už niekoľko dní v maily i v SMS-ke. Nakoniec sme sa včera večer dozvedeli len toľko, že návrh dohody o vrátení dotácie je hotový. Šéf Privilégia ho však ešte nepodpísal.“

Oľga Škorecová, hovorkyňa Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny: „Zajtra budeme vedieť viac.“

Redaktorka: „Po tomto sľube sme sa teda dnes dožadovali ďalších informácií. Hovorkyňa však **vyrukovala s novou výhovorkou.**“

Oľga Škorecová, hovorkyňa Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny: "Akékoľvek informácie v súvislosti s Privilégiom vzhľadom na to, že sa začalo trestné stíhanie, nebudeme poskytovať."

Redaktorka: Ale prečo ste mi včera nehovorili už o tom, keďže je tam to trestné stíhanie?

Oľga Škorecová, hovorkyňa Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny: „Lebo Vám to hovorím dnes.“

Redaktorka: „Policia potvrdila, že vyšetrowanie sa naozaj začalo, avšak už minulý mesiac. Či sa na to môže ministerstvo pri zamlčovaní informácií vyhovárať, sa nám zatiaľ zistiť nepodarilo. Policajná hovorkyňa, Alena Toševová.“

Alena Toševová, policajná hovorkyňa: „V septembri bolo začaté trestné stíhanie vo veci subvenčného podvodu a nebudeme komentovať vyjadrenia iných k tejto veci.“

Redaktorka: „Ministerstvo práce vyhlasuje, že na vrátení peňazí od Privilégia trvá. Ide dokopy o 2 milióny korún za dve dotácie. Privilégium získalo tieto peniaze klamstvom. Štatutár v žiadosti tvrdil, že nemajú žiadne podľnosti voči štátu. Média neskôr priniesli dôkazy, že to nie je pravda. Martina Dratvová, Rádio VIVA“

V príspevku odzneli z úst redaktorky **komentatívne vyjadrenia, ktoré nepovažujeme za nestranné.** Celý príspevok tak vyznel **tendenčne** a zaujato voči Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny.

➤ **12.10.2007 - Príspevok o kritizovaní budúceho štátneho rozpočtu**

Redaktor: „Návrh budúceho štátneho rozpočtu **dostal prvú nakladačku.** V noci si ho preštudoval exminister financií Ivan Mikloš a dnes ho verejne skritizoval. Jediné pozitívum je podľa neho to, že mohol byť ešte horší. Dnes sa **navyše ukázalo**, že premiér Fico **opäť klamal.**“

Redaktorka: „Žiaden rozvoj, žiadna úspešná budúcnosť a absolútne zlé priority. Takto dnes zhodnotil návrh rozpočtu na rok 2008 exminister Mikloš. Stále navyše trvá na tom, že to je nedorobok a polotovár, na čo už včera **premiér Fico reagoval originálnym postrehom.**“

Ivan Mikloš, exminister financií: „Tento návrh rozpočtu je polotovarom a nedorobkom, dokonca zlým nedorobkom.“

Robert Fico, premiér: „Tak teda nech si ho dajú večer do mikrovlnky a nech si ho dokončia. No nech si ho dovaria, keď sa im nepáči.“

Ivan Mikloš, exminister financií: „Myslíte si, že to je hodné komentára alebo reakcie? Ja si nemyslím.“

Redaktorka: „Vláda sa chváli tým, že sa jej darí znižovať deficit. Mikloš je presvedčený, že to ale v tejto dobe nie je žiadne umenie.“

Ivan Mikloš, exminister financií: „Pri takmer 10%-tnom raste ekonomiky, pri raste príjmov, daňových príjmov, znižovať deficit verejných financií nie je žiadnym umením. To by naozaj dokázal aj Pinocchio.“

Redaktorka: „Mikloš kritizuje, že vláda nepomerne viac dáva poľnohospodárom, ako do vysokého školstva a vo viacerých oblastiach zavádza, ba priam klame. Premiér včera napríklad vyhlásil, že budúci rok dajú viacej do rozvoja bývania.“

Robert Fico, premiér: „Celkovo na podporu rozvoja bývania by malo ísť, myslím, 7,9 miliardy slovenských korún, čo je nárast o 7% v porovnaní s rokom 2007.“

Ivan Mikloš, exminister financií: „Ak pán Fico tvrdí, že sa navyšujú prostriedky na bývanie, tak jednoducho nehovorí pravdu.“

Redaktorka: „**Či sa premiér sekol alebo vedome klamal, sa nám dnes nepodarilo na Úrade vlády zistiť.** Fakt je však ten, že na bývanie pôjde budúci rok o 2 miliardy menej ako to vyhlasuje Fico. Čiže žiadne navýšenie. Bývanie naopak dostane menej. Martina Dratvová, Rádio VIVA.“

V príspevku odznali **komentatívne a hodnotiace** vyjadrenia zo strany redaktorov na adresu premiéra Róberta Fica. V úvode príspevku redaktor priamo **obvinil predsedu vlády z klamstva**. Máme za to, že pri tak **závažných vyjadreniach, aké v príspevku odznali** i zo strany redaktorov i exministra Mikloša, je nutné poskytnúť priestor na vyjadrenie dotknutej osobe, čo sa však nestalo. Hoci redaktorka v závere naznačila, že sa neúspešne snažili získať vyjadrenie na Úrade vlády, máme za to, že príspevok bol vďaka použitým komentatívnym a hodnotiacim prvkom **spracovaný tendenčne**.